

ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ խորհրդի կողմից
Արձանագրություն 05 առ 14.12.2023թ.

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ Է

14.12.2023թ.-ից

Կոդ՝ 04.11.01

Խմբագրություն՝ 2.0

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ.....	3
2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏ	3
3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏ	3
4. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԸ.....	4
5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՏՈՒՑՎՈՂ ԾԱԽՍԵՐ	9
6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ.....	12
7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	13
8. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՄԱՆ ԿԱՐԳԸ	14
9. ԿՈՂՄԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՉԱՓԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՐԳԸ.....	15
10. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԵՐԺՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ	19
11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄ ԵՎ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ	19
12. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	22
13. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ.....	23
14. ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ / ՓԱԹԵԹՆԵՐ.....	24
<i>Աջակցության Ապահովագրության Կանոնների Հավելված 1.....</i>	<i>26</i>

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Սույն՝ Աջակցության ապահովագրության կանոնները (այսուհետ՝ Կանոններ և/կամ Պայմաններ) մշակված են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և գործող իրավական ակտերի հիման վրա, և սահմանում են ՀՀ տարածքից դուրս ճամփորդող ֆիզիկական անձանց բժշկական և այլ ծախսերի ապահովագրության իրականացման ընդհանուր կարգը, և համարվում են Աջակցության ապահովագրության պայմանագրերի (այսուհետ՝ Պայմանագիր և/կամ Վկայագիր) անբաժանելի մասը:

1.2. Սույն Կանոնների համաձայն «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն իրականացնում է ապահովագրություն ոչ կյանքի ապահովագրության հետևյալ դասերով՝

Ա) Աջակցության ապահովագրություն,

Բ) Ֆինանսական ռիսկերի ապահովագրություն:

2. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏ

2.1. Սույն Կանոններին համապատասխան կնքված ապահովագրության պայմանագրերով Ապահովագրող է հանդիսանում «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն՝ ՀՀ ԿԲ գրանցման համար՝ 14, տրված 25.07.2023թ., Ապահովագրողի պաշտոնական կայք – www.efes.am:

2.2. Սույն Կանոնների համաձայն՝ Ապահովադիր կարող են հանդիսանալ քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտները (գործունակ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, պետական մարմիններ, օտարերկրյա պետություններ, և այլն):

2.3. Ապահովադիրը իրավունք ունի պայմանագիրը կնքել երրորդ անձանց համար (ապահովագրված անձինք): Եթե Ապահովադիրը հանդիսանում է Ապահովագրված անձ, ապա վերջինիս բոլոր իրավունքներն ու պարտականությունները տարածվում են նաև Ապահովադրի վրա:

2.4. Պայմանագրով Ապահովագրված անձինք ֆիզիկական անձինք են:

2.5. Պայմանագիրը համարվում է կնքված հոգուտ Ապահովագրված անձի, եթե Պայմանագրում այլ Շահառու նշված չէ: Ապահովագրված անձից տարբերվող այլ անձի Շահառու նշելու պարագայում, ներառյալ, եթե Շահառու է ապահովագրված անձ չհանդիսացող Ապահովադիրը, անհրաժեշտ է Ապահովագրված անձի գրավոր համաձայնությունը: Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում, եթե Պայմանագրում այլ Շահառու նշված չէ, Շահառու են հանդիսանում Ապահովագրված անձի օրինական ժառանգները:

Ապահովագրական պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի մոտ առաջացած ծախսերի հատուցումը կարող է իրականացվել անմիջապես Ապահովագրված անձին՝ վերջինիս մշտական բնակության վայր վերադառնալուց հետո, կամ այլ կազմակերպության (այսուհետ՝ Աջակցման Կենտրոն), որը կազմակերպել և մատուցել է սույն Կանոններով նախատեսված ծառայությունները և տեղում վճարել ծախսերը:

3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐՅԵԿՏ

3.1. Սույն Կանոններով ապահովագրության օբյեկտ են հանդիսանում գույքային շահերը, կապված.

3.1.1. Բժշկական և դեղորայքային օգնության կազմակերպման և մատուցման (բժշկական ծառայություններ), այդ թվում՝ խորհրդատվությունների Պայմանագրով սահմանված այլ ծառայությունների վճարման հետ, ներառյալ ֆիզիկական անձի առողջության վատթարացման հետևանքով տեղի ունեցած բուժա-տրանսպորտային ծախսերի հետ:

3.1.2. Ֆիզիկական անձանց՝ Պայմանագրով նախատեսված անկանխատեսելի ծախսերի հետ, այդ թվում հետմահու ռեպատրիացիայի կազմակերպման ծախսերի վճարման, Ապահովագրված անձի ճանապարհին տեխնիկական աջակցության կազմակերպման, իրավաբանական խորհրդատվության ծառայության վճարման հետ:

4. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԸ

4.1. Սույն Կանոնների շրջանակում օգտագործվում են հետևյալ սահմանումները.

4.1.1. Աջակցման կենտրոն – մասնագիտացված կազմակերպություն (ընկերություն), որի վավերապայմանները ներկայացված են ապահովագրության Պայմանագրում կամ Վկայագրում և/կամ Ապահովագրողի պաշտոնական կայքում, որը Ապահովագրողի պատվերով իրականացնում է սույն Կանոններով նախատեսված ծառայությունների մատուցումը:

4.1.2. Թեթև մարդատար ավտոմեքենա – մինչև 3,5 տոննա քաշը և վարորդը ներառյալ մինչև 8 նստատեղ ունեցող ավտոմեքենա, որը ունի համապատասխան փաստաթղթավորված գրանցում, և Ապահովագրողի Աջակցման Կենտրոն դիմելու պահի դրությամբ գտնվում է իրավական շահագործման մեջ:

4.1.3. Հիվանդության հանկարծակի սրացում, այդ թվում թունավորում – հիվանդություն, որն ի հայտ է եկել հանկարծակիորեն Ապահովագրության Վկայագրի գործողության ընթացքում և պահանջում է անհապաղ և/կամ արտակարգ բժշկական միջամտություն, այդ թվում Ապահովագրված անձի մահվան հանգեցնող՝ պայմանով, որ նշված իրադարձությունը տեղի է ունեցել Ապահովագրված անձի կողմից Պայմանագրով սահմանված ապահովագրության տարածքում գտնվելու ժամանակ, Պայմանագրի գործողության ընթացքում:

4.1.4. Դժբախտ պատահար - արտաքին, կարճաժամկետ (մինչև մի քանի ժամ), չմտադրված, անկանխատեսելի պայմանների և հանգամանքների զուգադիպումը, այդ թվում՝ սխալ բժշկական մանիպուլյացիաները, անաֆիլակտիկ շոկը, սուր թունավորումը, շնչահեղձումը, ջրահեղձումը, մարմնի գերսառեցումը կամ տաքացումը, այրվածքները, և այլն, որոնց դեպքում Ապահովագրված անձի կամ քիչ անկախ մարմնական վնասվածքների կամ տղքսիկ ազդեցության հետևանքով վնաս է հասցվում նրա առողջությանը, կամ ստանում է հաշմանդանության կարգ, կամ վրա է հասնում նրա մահը, պայմանով, որ նշված իրադարձությունը տեղի է ունեցել Ապահովագրված անձի կողմից Պայմանագրով սահմանված ապահովագրության տարածքում գտնվելու ժամանակ, Պայմանագրի գործողության ընթացքում:

Սխալ բժշկական մանիպուլյացիաները համարվում են դժբախտ պատահար, միայն եթե առկա է Ապահովագրված անձի առողջությանը պատճառված վնասի կամ մահվան և դրանց միջև դատա-բժշկական փորձաքննության և դատական որոշման հիման վրա հաստատված պատճառահետևանքային կապ:

Դժբախտ պատահար չեն համարվում հիվանդությունները կամ դրանց բարդացումները (ինչպես նախկինում ախտորոշված, այնպես էլ առաջին անգամ հայտնաբերված), ինչպես նաև այն հիվանդությունները կամ դրանց բարդացումները, որոնք առաջացել (զարգացել) են արտաքին գործոնների ազդեցության հետևանքով, այդ թվում նաև՝ սրտամկանի ինֆարկտը, գլխուղեղի կաթվածը, անևրիզմները, օրգանների ֆունկցիոնալ անբավարարությունը, օրգանների բնածին արատները:

4.1.5. Քրոնիկ հիվանդության սրացում – Ապահովագրության ժամկետի ընթացքում Պայմանագրով նշված Ապահովագրության տարածքում առողջության հանկարծակի սուր վատթարացում՝ կապված նախկինում ունեցած քրոնիկ հիվանդությունների և/կամ պաթոլոգիաների հետ, այդ թվում՝ կիստաների, խոցերի և քարերի զոյացությունների հետ, և որը պահանջում է անհապաղ և անհետաձգելի բժշկական օգնություն, այդ թվում՝ հանգեցրել է Ապահովագրված անձի մահվան, պայմանով, որ նշված իրադարձությունը տեղի է ունեցել Ապահովագրված անձի՝ Պայմանագրով սահմանված ապահովագրության ժամկետում և ապահովագրական տարածքում:

4.2. Ապահովագրական ռիսկ է համարվում ենթադրելի իրադարձությունը, որի տեղի ունենալու դեպքի համար կնքվում է սույն Պայմանագիրը:

4.3. Ապահովագրական պատահար է համարվում սույն Կանոնների 4.4. կետով սահմանված իրադարձությունները, որոնք հանգեցնում են Ապահովագրողի՝ ապահովագրական հատուցման տրամադրման պարտավորությանը:

Ապահովագրության Պայմանագիրը կարող է կնքվել 4.4 կետում նշված իրադարձություններից ինչպես մեկի համար, այնպես դրանց տարբեր համակցություններով:

4.4. Սույն Կանոններով Ապահովագրողը ապահովագրության Պայմանագրով տրամադրում է ապահովագրական ծածկույթ՝ հետևյալ դիսկերի համար.

4.4.1. «Բուժօգնություն» - Ապահովագրված անձի հանկաժակի սուր հիվանդության, այդ թվում՝ թունավորման, քրոնիկ հիվանդության սրացման, դժբախտ պատահարի, Ապահովագրված անձի մահվան հետևանքով բժշկական կամ այլ ծառայություն ստանալու համար բժշկական կենտրոն կամ այլ հաստատություն դիմելու հետևանքով առաջացած անկանխատեսելի ծախսերի առաջացում, ինչպես նաև կապված ապահովագրության Պայմանագրով նախատեսված Ապահովագրված անձի կողմից արտասահմանում գտնվելու ընթացքում այլ հանգամանքների հետ:

4.4.2. «Իրավաբանական խորհրդատվության կազմակերպման աջակցություն» - իրավաբանի խորհրդատվության ստացման հետ կապված անկանխատեսելի ծախսեր, ինչպես նաև Ապահովագրված անձի՝ օտարերկրյա պետության տարածքում գտնվելու ընթացքում իրավաբանի կողմից քրեական և քաղաքացիական հայցերի իրավական օգնության ծախսեր:

4.4.3. «Ճանապարհին տեխնիկական աջակցության կազմակերպում» - Թեթև մարդատար ավտոմեքենայի էվակուացիայի և/կամ վարորդի և ուղևորների տեղափոխման անկանխատեսելի ծախսերը՝ կապված ավտոմեքենայի շահագործման կամ ճանապարհատրանսպորտային պատահարի արդյունքում դրա առանձին ագրեգատների, համակարգերի կամ մասերի խափանման հետ, որոնք թույլ չեն տալիս տվյալ մեքենային ինքնուրույն տեղաշարժվել:

4.4.4. Լրացուցիչ ծածկույթներ՝ համաձայն սույն Կանոններին կից Հավելված 1-ի՝ «Աջակցության Ապահովագրության Լրացուցիչ Ծածկույթներ»:

4.5. Բուժօգնություն դիսկով ապահովագրական պատահար չեն հանդիսանում և ենթակա չեն ծախսերը.

4.5.1. Կապված քրոնիկ հիվանդությունների բուժման հետ (բացառությամբ սրացումների դեպքում անհետաձգելի բուժօգնության ծախսերից), ինչպես նաև հիվանդությունները, որոնք հայտնի են եղել Ապահովագրության Վկայագիրը կնքելու պահին, ինչպես նաև նախքան Ապահովագրության Վկայագիրը կնքելը առկա եղած հիվանդությունների հետ, անկախ նրանից իրականացվել է բուժում, թե ոչ (այդ թվում կապված քարերի, խոցերի, և այլ գոյացությունների առաջացման հետ),

4.5.2. Կապված մինչև ապահովագրության ժամկետի սկիզբը առկա հիվանդությունների, վնասվածքների, վիճակների հետ, կամ կապված մինչև ապահովագրության սկիզբը կատարված բուժման հետ,

4.5.3. Կապված ապահովագրված անձի առողջության վատթարացման կամ մահվան հետ՝ դեղամիջոցների ընդունման հետևանքով, այդ թվում՝ Աջակցման Կենտրոնի կողմից ուղղորդված բժշկի կողմից չցուցված դեղամիջոցներ, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով,

4.5.4. Կապված ապահովագրված անձի առողջության վատթարացման կամ մահվան հետ այն դեպքում, եթե ճանապարհորդությունը Ապահովագրված անձի առողջության վիճակից ելնելով եղել է հակացուցված,

4.5.5. Ախտորոշիչ (դիագնոստիկ) մանիպուլյացիաների (այդ թվում խորհրդատվությունների և լաբորատոր հետազոտությունների) և վերահսկիչ զննումների՝ առանց հաջորդող բուժման:

4.5.6. Անգիոգրաֆիային, ինչպես նաև սրտի և անոթների վիրահատության հետ կապված ծախսերը, այդ թվում անգիոպլաստիկան, ստենտավորումը, շունտավորումը, և այլն, նույնիսկ եթե դրանց անցկացման համար առկա են բժշկական ցուցումներ: Այն դեպքում, երբ ընդհանուր հաշվից հնարավոր չէ առանձնացնել վերոնշյալ մանիպուլյացիաների ծախսերը, դրանց ծախսերը հաշվարկվում են հիվանդանոցում գտնվելու առաջին երկու օրվա չափով (վիրահատության օր և դրան հաջորդող օր) և հանվում են ընդհանուր հաշվի թվից:

4.5.7. Օնկոլոգիական հիվանդությունների և/կամ դրանց հետևանքների բուժման հետ կապված ծախսերը, եթե այլ բան նախատեսված չէ պայմանագրով,

4.5.8. Բարորակ նորագոյացությունների բուժման ծախսերը՝ անկախ նրանից Ապահովագրված անձը նախքան ճամփորդությունը տեղյակ էր տվյալ հիվանդությունից, թե ոչ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,

4.5.9. Արևային այրվածքների և ուլտրամանուշակագույն ճառագայթների ազդեցությամբ մաշկի կտրուկ փոփոխությունների բուժման հետ կապված ծախսերը, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով

4.5.10. Ապահովագրված անձի կողմից այնպիսի բժշկական ծառայություններից օգտվելու հետ կապված ծախսերը, որոնք կապված չեն հանկարծակի հիվանդության կամ դժբախտ պատահարի ի հայտ գալու հետ՝ պրոֆիլակտիկ միջոցառումներ և ընդհանուր բժշկական հետազոտություններ

- 4.5.11. Կապված հղիության վարման և դրա ընդհատման հետ՝ անկախ դրա տևողությունից, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.5.12. Կապված ծննդոգնության և երեխայի հետծննդական խնամքի հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.5.13. Կապված հղիության պաթոլոգիական ընթացքի, հղիության ընթացքում առաջացած բարդությունների հետ՝ անկախ դրա տևողությունից, բացառությամբ արտարգանդային հղիության դեպքում շտապ բուժօգնության ծախսերից, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.5.14. Վեներական հիվանդությունների, առավելապես սեռական ճանապարհով փոխանցվող հիվանդությունների, ինչպես նաև ՄԻԱՎ, ՁԻԱՀ և հեպատիտի ցանկացած տեսակի հետևանքով առաջացած հիվանդությունների և դրանց հետևանքների (ներառյալ՝ բարդությունների) բուժման ծախսերը,
- 4.5.15. Պլաստիկ և վերականգնողական վիրաբուժության, տրանսպլանտոլոգիական (օրգանների փոխարինում), ցանկացած տեսակի պրոթեզավորման, ներառյալ ստոմոտոլոգիական, օրթոպեդիական, և ակնաբուժական պրոթեզավորման հետ կապված ծախսերը, ներառյալ պրոթեզների, էնդոպրոթեզների, իմպլանտների ծախսերը (այդ թվում անգիրագրաֆիա, անգիոպլաստիկա, ստենտավորում, էլեկտրոկարդիոստիմուլյատոր և այլն),
- 4.5.16. Հետևյալ ստոմոտոլոգիական բուժօգնության տրամադրման. օրթոդոնտիկ բուժում, իմպլանտների տեղադրում, կոսմետիկ և պրոֆիլակտիկ գործողություններ, ատամնաքարի հեռացում, ընդհանուր բժշկական զննություն և խորհրդատվություն, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:
- 4.5.17. Այնպիսի ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսերը, որոնք բժշկական տեսակյունից անհրաժեշտություն չեն ներկայացնում կամ այնպիսի բուժման հետ կապված ծախսերը, որոնք բժշկի կողմից չեն նշանակվել,
- 4.5.18. Այն ծախսերը, որոնք առաջացել են ապահովագրական պատահարի հետևանքով բժշկին դիմելու և նրա կողմից կատարված նշանակումից Ապահովագրված անձի ինքնական հրաժարվելու հետևանքով,
- 4.5.19. Մանուալ թերապիայի, ռեֆլեքսոթերապիայի (ակուպունկտուրայի), խիրոպրակտիկայի, մերսման, հոմեոպատիայի, ֆիտո և նատուրոտերապիայի և այլ նմանատիպ մեթոդներով բուժման հետ կապված ծախսերը,
- 4.5.20. Ապահովագրված անձի բարեկամների կողմից վերջինիս բուժման կամ խնամքի ծախսերը, ներառյալ Ապահովագրված անձի բարեկամների ապրուստի հետ կապված ծախսերը, որոնք պայմանավորված են նրա բուժմամբ և մշտական բնակության երկիր հետագա վերադարձի հետ,
- 4.5.21. Համապատասխան լիցենզավորում չունեցող բժշկական ծառայություններ մատուցող հաստատության կամ բժշկական գործունեություն իրականացնելու իրավունք չունեցող անձի ծառայություններից օգտվելու հետևանքով առաջացած ծախսերը,
- 4.5.22. Համապատասխան փաստաթղթավորված (հաշիվ, չեկ, անդորրագիր, և այլն) հաստատում չունեցող տրանսպորտային և այլ ծառայությունների հետ կապված ծախսերը,
- 4.5.23. Ապաքինման, վերականգնողական բուժման և ֆիզիոթերապիայի հետ կապված ծախսերը,
- 4.5.24. Հանգստավայրերում, առողջարանային համալիրներում, հանգստյան տներում, պանսիոնատներում և այլ նմանատիպ վայրերում իրականացված բուժումների արդյունքում առաջացած ծախսերը, ներառյալ դրանց հետևանքով առաջացած հիվանդությունների, և/կամ ռեպատրիացիայի (ներառյալ՝ ետմահու) ծախսերը,
- 4.5.25. Վակցինացիայի իրականացման հետ կապված, այդ թվում ապահովագրական պատահարի հետևանքով առաջացած կատաղության, էնցեֆալիտի և այլնի համար կատարվող վակցինացիայի, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.5.26. Պլանային վիրահատությունների և հոսպիտալացման ծախսերը, նույնիսկ եթե տվյալ գործողությունները կապված են Պայմանագրի գործողության ընթացքում առաջացած ապահովագրական պատահարի հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.5.27. Դժբախտ պատահարի կամ անհետաձգելի հիվանդության հետ չկապված բժշկական փորձաքննությունների, լաբորատոր և դիագնոստիկ հետազոտությունների իրականացման հետ,
- 4.5.28. Այն ծախսերը, որոնք կապված են հավելյալ հարմարությունների տրամադրման հետ, այդ թվում “Լյուքս” պալատի, հեռուստացույցի, օդափոխիչ սարքի, վարսավիրի, մերսողի, թարգմանչի և այլ նմանատիպ ծառայությունների հետ,
- 4.5.29. Ապահովագրական պատահարի հետևանքների կարգավորման հետ կապված շտապ և անհետաձգելի կապի միջոցների (հաղորդագրություններ, բանակցություններ) փաստաթղթավորված ծախսերը, եթե այլ բան նախատեսված չէ

- Պայմանագրով: Ապահովագրված անձի կողմից Աջակցման Կենտրոն կատարված առաջնային զանգի ծախսերը հատուցվում են՝ զանգը և ծախսը հավաստող բնօրինակ փաստաթղթերի առկայության դեպքում: Ընդ որում, տվյալ հաշիվը պետք է առնվազն պարունակի. զանգի ամսաթիվը, հեռախոսի համարը, խոսակցության տևողությունը, վճարված ծախսը:
- 4.5.30. Ապահովագրված անձի հիմնական բնակության երկիր վերադառնալուց հետո, ինչպես նաև Ապահովագրության Վկայագրի գործողության ավարտից հետո ի հայտ եկած ծախսերը,
- 4.5.31. Ստացիոնար բուժման, բժշկա-տրանսպորտային, տրանսպորտային, հետմահու ռեպատրիացիայի հետ կապված այն ծախսերը, որոնք արտոնված չեն Աջակցության Կենտրոնի կողմից: Ապահովագրողը իրավունք ունի հատուցել նման ծախսերը մասնակի կամ ամբողջությամբ, եթե Աջակցման Կենտրոն չդիմելու պատճառները համարի օբյեկտիվ,
- 4.5.32. Կապված ծծմբային խցանների ախտորոշման և բուժման հետ,
- 4.5.33. Բարոկամերայում իրականացված բուժման հետ կապված ծախսերը, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.5.34. Ծախսերը, որոնք առաջացել են Ապահովագրված անձի կողմից մշտական բնակության երկիր էվակուացվելուց ինքնակամ հրաժարվելուց, երբ էվակուացիան բժշկական ցուցմամբ թույլատրվում է (5.2.7 կետ), եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6. 4.4.1 կետում նշված իրադարձությունները չեն համարվում ապահովագրական պատահարներ, եթե դրանք կապված են.
- 4.6.1. Կոնվուլսիվ վիճակի հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.2. Նյարդային և հոգեկան հիվանդությունների, նեվրոզի (պանիկական նոպաների, դեպրեսիայի, հիստերիկ սինդրոմների և այլն), հոգնածության, գերծանրաբեռնվածության,
- 4.6.3. Դեղամիջոցների գերօգտագործման և/կամ սխալ օգտագործման հետ, ինչպես նաև ընդունված դեղերի և (կամ) դրանց առանձին բաղադրիչների նկատմամբ անհատական անընդունելիության, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.4. Ալկոհոլ պարունակող միջոցների ընդունման (ալկոհոլի օգտագործման առկայությունը կարող է փաստվել բժշկական եզրակացություններում/ հաշվետվություններում, արձանագրվեն վկաների ցուցմունքներով և պատահարի վերաբերյալ այլ փաստաթղթերով), և/կամ ապահովագրված անձի կողմից ալկոհոլի ազդեցության տակ գտնվելու հետ, որը կարող է փաստվել բժշկական եզրակացություններում/ հաշվետվություններում, արձանագրվեն վկաների ցուցմունքներով և պատահարի վերաբերյալ այլ փաստաթղթերով, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.5. Թմրանյութեր, տոկսիկ նյութեր և այլ հոգեմետ միջոցների օգտագործման (թմրանյութերի, տոկսիկ նյութերի և այլ հոգեմետ միջոցների օգտագործման առկայությունը կարող է փաստվել բժշկական եզրակացություններում/ հաշվետվություններում, արձանագրվեն վկաների ցուցմունքներով և պատահարի վերաբերյալ այլ փաստաթղթերով) և/կամ ապահովագրված անձի կողմից թմրանյութերի, տոկսիկ նյութերի և այլ հոգեմետ միջոցների ազդեցության տակ գտնվելու հետ, որը կարող է փաստվել բժշկական եզրակացություններում/ հաշվետվություններում, արձանագրվեն վկաների ցուցմունքներով և պատահարի վերաբերյալ այլ փաստաթղթերով, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.6. Ապահովագրված անձի ինքնասպանության (ինքնասպանության փորձի) հետ,
- 4.6.7. Տարերային աղետների և դրանց հետևանքների, համաճարակների, մետեորիտների և այլ տիեզերական մարմինների/առարկաների անկման, կարանտինի հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.8. Ապահովագրված անձի և/կամ Շահառուի՝ ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալուն միտված կանխամտածված գործողությունների հետ,
- 4.6.9. Ապահովագրված անձի կողմից կատարված հակաօրինական գործունեության հետևանքով, որն ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հետ ունի ուղիղ պատճառահետևանքային կապ, բայց ամեն դեպքում բացառելով անօրինական շահերի ապահովագրությունը;
- 4.6.10. Ապահովագրված անձի թոփչքային սարքերով թռնելու, դրանք ղեկավարելու հետևանքով, բացի այն դեպքերի, երբ ինքնաթիռը ղեկավարվում է պրոֆեսիոնալ օդաչուի կողմից և Ապահովագրված անձը հանդիսանում է այդ քաղաքացիական ինքնաթիռի ուղևոր,
- 4.6.11. Ապահովագրված անձի ոչ շարժիչային թռչող սարքերով, շարժիչային պլաներներով և գերթեթև սարքերով թռչելու հետ, ինչպես նաև պարաշյուտով թռիչքների և օդապարիկով թռիչքի հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,

- 4.6.12. Ապահովագրված անձի՝ ցանկացած զինված ուժերում կամ խմբավորումներում ծառայության հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.13. Վտանգավոր սպորտերով և/կամ վտանգավոր հոբբիներով (սնոուբորդով, հատուկ կահավորված երթուղիներով լեռնադահուկային սպորտով, ջրային դահուկով, հեծանվաբորդինգով, սերֆինգով, ռաֆթինգով, առանց ակվալանգի ստորջրյա լողով, մրցավազքային ծիսասպորտով, մոտոկրոսսին մասնակցությամբ, տրիալով, սպլետտուրիզմով, պարկուրով, մեծ վայրի կենդանիների որսով, կվադրոցիկով սիրողական (մեկանգամյա հիմքով, օրինակ՝ արձակուրդի կամ հանգստյան օրերի ժամանակ) կամ պրոֆեսիոնալ զբաղվելու հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.14. Էքստրեմալ սպորտերով և/կամ էքստրեմալ հոբբիներով (սնոուբորդով և լեռնադահուկային սպորտով՝ դրանց համար հատուկ կահավորված երթուղիներից դուրս, ալպինիզմով, լեռնագնացությամբ, ժայռամագլցմամբ, սառցամագլցմամբ, դայվինգով (ակվալանգի կիրառմամբ սուզում ջրի տակ), տրեկինգով (Քայլարշավ առանց մագլցման սարքավորումների օգտագործման), դեպի ստորջրյա քարանձավեր, նավերի կամ շինությունների մասունքներ սուզմամբ՝ անկախ դրանց խորությունից, ինչպես նաև այլ էքստրեմալ հոբբիներ/սպորտերով) սիրողական (մեկանգամյա հիմքով, օրինակ՝ արձակուրդի կամ հանգստյան օրերի ժամանակ) կամ պրոֆեսիոնալ զբաղվելու հետևանքով առաջացած վնասները ենթակա չեն հատուցման:
- Էքստրեմալ են համարվում նաև ցանկացած տեսակի և անվանման մարտարվեստները (ներառյալ, բայց չսահմանափակելով՝ բոքս, քիքբոքս, կարատե, ջրջիցու, տեկվանդո, սամբո և այլն), պրոֆեսիոնալ մարմնամարզությունը, ծանրամարտը, հունահռոմեական և այլ տեսակի ըմբշամարտը, սուսերամարտը, գեղասահքը և ցանկացած տեսակի ավտոմրցաշարերը:
- 4.6.15. Ոչ վտանգավոր սպորտերով պրոֆեսիոնալ զբաղվելու հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.16. Շարժիչային տրանսպորտային միջոցների (բացառությամբ ավտոմոբիլի և էլեկտրական սկուտերների) կառավարման և/կամ դրանցով որպես ուղևոր ուղևորության հետ, այդ թվում ջրային (շարժիչավոր առագաստանավեր/զբոսանավեր, ջրային մոտոռոլլերներ, սկուտերներ, մոպեդներ, զբոսանավեր և այլն), եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.6.17. Ահաբեկչական գործողությունների և դրանց հետևանքների հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.7. Եթե այլ բան նախատեսված չէ ապահովագրության Պայմանագրով, Կանոնների 4.4.1 կետով նշված իրադարձությունները չեն համարվում ապահովագրական պատահար, եթե ճանապարհորդությունը նախատեսված է.
- 4.7.1. Բարձր ռիսկի հետ կապված գործունեության / աշխատանքի համար (այդ թվում որպես որպես հանքափոր, շինարար, էլեկտրամոնտաժող, և այլն)
- 4.7.2. Եթե Ապահովագրված անձի ուղևորությունը հետապնդում է բուժում ստանալու նպատակ: Ընդ որում, Ապահովագրողը չի հատուցում բուժման հետ կապված ծախսերը, որոնք հանդիսացել են տվյալ պետություն կատարած ուղևորության նպատակ, ինչպես նաև այն ծախսերը, որոնք առաջացել են այդպիսի բուժման հետևանքով Ապահովագրված անձի առողջության վատթարացման կամ մահվան պատճառով: Քրոնիկ հիվանդությունների սրացումները չեն համարվում ապահովագրական պատահար, և Ապահովագրողը ազատվում է անհետաձգելի բուժօգնության ծախսերի հատուցումից, ինչպես նաև սույն Կանոններով և/կամ Պայմանագրով նախատեսված այլ ծառայությունների կազմակերպման ծախսերից, այդ թվում՝ տրանսպորտային և ետմահու ռեպատրիացիայի ծախսերից, եթե ճամփորդությունը ուներ բուժում ստանալու նպատակ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 4.8. Կողմերի լրացուցիչ համաձայնությամբ և լրացուցիչ ապահովագրավճարի վճարման դեպքում ապահովագրության Պայմանագրով կարող են նախատեսվել 4.5, 4.6 և 4.7 կետերով թվարկված որոշ իրադարձությունների ներառում որպես ապահովագրական պատահար: Այդ դեպքում Ապահովագրողը իրավունք ունի տվյալ կետերի վրա կիրառել լրացուցիչ հատուցման սահմանաչափեր և չհատուցվող գումարներ:
- 4.9. «Իրավաբանական խորհրդատվության կազմակերպման աջակցություն» ռիսկով չեն համարվում ապահովագրական պատահար և չեն հատուցվում ծախսերը.
- 4.9.1. Կապված մինչև ապահովագրության ժամկետի սկիզբը տեղի ունեցած քրեական կամ քաղաքացիական հայցերի հետ:
- 4.10. «Ճանապարհին տեխնիկական աջակցության կազմակերպում» ռիսկով չեն համարվում ապահովագրական պատահար և չեն հատուցվում ծախսերը.

- 4.10.1. 5 տարուց վաղ արտադրված տրանսպորտային միջոցի խափանման կամ կորստի հետ, կամ 10 տարուց վաղ արտադրված տրանսպորտային միջոցի ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հետ,
- 4.10.2. Տրանսպորտային միջոցի վնասի հետ, որի թույլատրելի առավելագույն քաշը գերազանցում է 3,5 տոննան:
- 4.10.3. Կապված են ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվությամբ պայմանավորված վնասների հատուցման հետ,
- 4.10.4. Տրանսպորտային միջոցի վնասի հետ, որը իրականացնում է ուղևորների վճարովի տեղափոխություն, անկախ թույլատրված, թե՛ ոչ:

- 4.11. Ցանկացած դեպքում Ապահովագրողը չի հատուցում ծախսերը, որոնք.
 - 4.11.1. Գերազանցում են սահմանված ապահովագրական գումարները և ենթասահմանաչափերը
 - 4.11.2. Չեն համաձայնեցվել Աջակցման Կենտրոնի հետ, եթե չհամաձայնեցված գործողությունները հանգեցրել են Ապահովագրողի վնասների ավելացմանը, փոխհատուցման համար ներկայացված հաշիվ-ապարանքագրերի անհիմն ավելացմանը, եթե Ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված է Աջակցման Կենտրոն պարտադիր դիմում/ահագանգում: Ապահովագրողը իրավունք ունի հատուցել նման ծախսերը մասնակի կամ ամբողջությամբ, եթե Աջակցման Կենտրոն չդիմելու պատճառները համարի օբյեկտիվ,
 - 4.11.3. Կապված բարոյական վնասի փոխհատուցման հետ:

5. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՏՈՒՑՎՈՂ ԾԱԽՍԵՐ

- 5.1. Ապահովագրության Պայմանագրի ժամկետի ընթացքում սույն Կանոնների 4.4.1 կետով թվարկված իրադարձությունների տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրողը հատուցում է.
 - 5.2. Բժշկական ծախսերը, մասնավորապես.
 - 5.2.1. Անհետաձգելի հոսպիտալացման, այդ թվում արտաարգանդային հղիության բուժման անհրաժեշտության դեպքում բժշկական կենտրոն այցելելու և ստացիոնարում բուժվելու ծախսերը (ստանդարտ պալատային պայմաններում), ներառյալ բժշկական ծառայությունների ծախսերը, վիրահատությունների, ախտորոշիչ հետազոտությունների, բժշկի կողմից նշանակված դեղերի, հետ կապված ծախսերը:
 - 5.2.2. Ամբուլատոր բուժման, ներառյալ բժշկական ծառայությունների, ախտորոշիչ հետազոտությունների, ինչպես նաև բժշկի կողմից նշանակված դեղերի ծախսերը:
 - 5.2.3. Բժշկի կողմից նշանակված վիրակապային և անշարժացնող միջոցների (գիպս, բանդաժ) ծախսերը՝ ապահովագրության Պայմանագրում նշված սահմանաչափերի շրջանակներում,
 - 5.2.4. Ատամի և ատամը շրջապատող հյուսվածքների սուր բորբոքման, ինչպես նաև դժբախտ պատահարի հետևանքով ատամի վնասվածքի դեպքում բժշկի հետազոտության, անհետաձգելի բուժման, ինչպես նաև դեղամիջոցների և նյութերի ծախսերը,
 - 5.2.5. Բժիշկների խորհրդատվությունների համար, այդ թվում՝ ախտորոշիչ,
 - 5.2.6. Էվակուացիայի մասով (շտապօգնության մեքենայով կամ այլ տրանսպորտային միջոցով տեղափոխում).
 - ա) Պատահարի վայրից դեպի ամենամոտ բժշկական հաստատություն կամ անմիջապես մոտակայքում գտնվող բժշկի մոտ էվակուացիայի հետ կապված ծախսերը՝ ապահովագրված անձի կյանքին սպառնացող վտանգի դեպքում և/կամ եթե ապահովագրված անձը ինքնուրույն չի կարող տեղաշարժվել՝ վնասվածքի ծանրության հետևանքով: Հատուցվում են ապահովագրված անձի միայն առաջնային էվակուացիայի/տեղափոխման հետ կապված ծախսերը:
 - բ) Բուժող բժշկի ցուցմամբ և Ապահովագրողի/Աջակցման կենտրոնի բժշկի հաստատմամբ այլ բժշկական կենտրոն տեղափոխման ծախսերը:
 - 5.2.7. Ճանապարհորդության վայրից մինչև Ապահովագրված անձի մշտական բնակության վայրի տրանսպորտային հանգույց (օդանավակայան, կայարան, կառամատույց), կամ բնակության վայրի մոտակա բժշկական կենտրոն (բժշկի ցուցման դեպքում) խելամիտ տրանսպորտային միջոցով շտապ բժշկական ռեպատրիացիայի իրականացման հետ կապված ծախսերը, ներառյալ ուղեկցող անձի ծախսերը (եթե այդպիսի ուղեկցումը բժշկի ցուցմամբ է): Նշված ծախսերը հատուցվում են, պայմանով.
 - ա) որ ժամանակավոր կացության երկրում հնարավոր չէ մատուցել անհրաժեշտ բժշկական օգնությունը

բ) Եթե Ապահովագրված անձին անհրաժեշտ է հետաձգված (պլանային) վիրահատություն,

գ) Եթե Ապահովագրված անձին անհրաժեշտ է քրոնիկ հիվանդության սրացման բուժում (Կանոնների 4.1.5 կետ):

Շտապ բժշկական ռեպատրիացիա իրականացում է միայն այն դեպքում, եթե դրա անհրաժեշտությունը տեղական բժշկի տրամադրած փաստաթղթերի և հակացուցումների բացակայության հիման վրա հաստատված է Ապահովագրողի բժշկի կողմից:

Շտապ բժշկական ռեպատրիացիայի հետ կապված ծախսերը հատուցվում են Ապահովագրության Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում: Ընդ որում, Ապահովագրողը չի հատուցում Ապահովագրված անձի՝ մշտական բնակության վայր ժամանելուց հետո ստացած բժշկական և այլ ծառայությունների ծախսերը:

5.2.8. Ճանապարհորդության վայրից մինչև Ապահովագրված անձի մշտական բնակության վայրի տրանսպորտային հանգույց (օդանավակայան, կայարան, կառամատույց), կամ բնակության վայրի մոտակային բժշկական կենտրոն (բժշկի ցուցման դեպքում) բժշկական ռեպատրիացիայի հետ կապված ծախսերը, այն դեպքում, եթե ստացիոնար բուժման հետ կապված ծախսերը կարող են գերազանցել Ապահովագրության Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարը: Բժշկական ռեպատրիացիա իրականացվում է միայն հակացուցումների բացակայության դեպքում:

Բժշկական ռեպատրիացիայի հետ կապված ծախսերը հատուցվում են Ապահովագրության Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում: Ընդ որում, Ապահովագրողը չի հատուցում Ապահովագրված անձի՝ մշտական բնակության վայր ժամանելուց հետո ստացած բժշկական և այլ ծառայությունների ծախսերը:

5.2.9. Ճանապարհորդության վայրից մինչև Ապահովագրված անձի մշտական բնակության վայրի տրանսպորտային հանգույց (օդանավակայան, կայարան, կառամատույց), կամ բնակության վայրի մոտակային բժշկական կենտրոն (բժշկի ցուցման դեպքում) բժշկական տեղափոխման հետ կապված ծախսերը այն դեպքում, եթե Ապահովագրված անձին տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարի հետևանքով բժշկական ցուցում է տրվել տեղափոխման հատուկ պայմաններ: Ընդ որում, Ապահովագրողը չի հատուցում Ապահովագրված անձի՝ մշտական բնակության վայր ժամանելուց հետո ստացած բժշկական և այլ ծառայությունների ծախսերը:

Բժշկական տեղափոխումը իրականացվում է բուժող բժշկի գրավոր երաշխավորությունների (թռչի թույլտվություն) խիստ պահպանմամբ, և հատուցվում է ապահովագրության Պայմանագրի համապատասխան ապահովագրական գումարի շրջանակներում:

Ապահովագրողը հատուցում է հետևյալ ծախսերը (եթե դրանք ցուցված են բժշկի կողմից)։

ա) Բժշկական կենտրոնից, որտեղ Ապահովագրված անձը բուժում էր ստանում, շտապօգնության մեքենայով մինչև ժամանակավոր գտնվելու երկրի այն տրանսպորտային հանգույց (օդանավակայան, կայարան) տեղափոխման ծախսերը, որն ունի Ապահովագրված անձի մշտական բնակության երկրի բնակավայրի հետ ուղիղ միջազգային հաղորդակցություն, բ) Ապահովագրված անձի մշտական բնակության վայրի տրանսպորտային հանգույց (օդանավակայան, կայարան) հասնելու՝ մեկ ուղղությամբ էկոնոմ դասի տոմսի ծախսը,

գ) Ուղեկցող անձի ծախսերը,

դ) Բժշկական կենտրոնի, որում Ապահովագրված անձը շարունակելու է բուժումը, շտապօգնության մեքենայով Ապահովագրված անձին այդ բժշկական կենտրոն տեղափոխման ծախսերը:

Ապահովագրված անձը պարտավոր է անել իրենից կախված ցանկացած գործողություն չօգտագործված տոմսերը վերադարձնելու և դրանց արժեքը Ապահովագրողին հատուցելու համար: Սույն պայմանին չհետևելու դեպքում Ապահովագրողը իրավասու է Ապահովագրված անձին հատուցվող ծախսերի գումարից պահել չօգտագործված տոմսերի արժեքին համապատասխան գումարը:

5.2.10. Որոնողափրկարարական աշխատանքների համար, Աջակցման Կենտրոնը կազմակերպում է որոնողափրկարարական աշխատանքներ՝ Ապահովագրվածի գտնվելու վայրը որոշելու, նրան առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու, Ապահովագրված անձին տարհանելու նպատակով իրականացվող գործողություններ, եթե վերջինս ի վիճակի չէ ինքնուրույն տեղափոխվել բժշկական հաստատություն կամ այնպիսի վայր, որտեղ Ապահովագրված անձը կհանձնվի շտապօգնության ծառայությունը:

5.3. Ապահովագրված անձին անհետաձգելի բժշկական օգնություն (Կանոնների 5.2.1-5.2.5 կետեր) տրամադրում է Ապահովագրողի / Աջակցման Կենտրոնի կողմից ուղղորդված բժշկական կենտրոնը:

5.4. Տրանսպորտային ծախսեր, մասնավորապես.

5.4.1. Ապահովագրված անձի մշտական բնակության վայր ժամանելու ծախսերը միակողմանի ուղղությամբ էկոնոմ կարգով, մինչև ժամանակավոր կացության երկրում գտնվող օդանավակայան կամ երկաթուղային կայարան ժամանելու ծախսը, որն ունի ուղիղ միջազգային հաղորդակցային կապ Ապահովագրված անձի մշտական բնակության երկրի հետ: Նշված ծախսերը հատուցվում են, եթե Ապահովագրված անձի ստացիոնար բուժում ստանալու պատճառ հանդիսացող Ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալու հետևանքով Ապահովագրված անձի չվերթը տեղի չի ունեցել նախատեսված ժամանակին, այսինքն այն օրը, որը նշված է Ապահովագրված անձի ուղևորման փաստաթղթերում: Ապահովագրված անձը պարտավոր է անել իրենից կախված ցանկացած գործողություն չօգտագործված տոմսերը վերադարձնելու և դրանց արժեքը Ապահովագրողին հատուցելու համար: Սույն պայմանին չհետևելու դեպքում Ապահովագրողը իրավասու է Ապահովագրված անձին հատուցվող ծախսերի գումարից պահել չօգտագործված տոմսերի արժեքին համապատասխան գումարը

5.4.2. Ճանապարհորդության մեջ գտնվելու ընթացքում Ապահովագրված անձի հետ գտնվող անչափահաս երեխաների միակողմանի ուղղությամբ, էկոնոմ կարգով իրենց բնակության վայր մեկնելու ծախսերը, եթե երեխաները մնացել են առանց հսկողության՝ Ապահովագրված անձի հետ տեղի ունեցած Ապահովագրական պատահարի հետևանքով: Անհրաժեշտության դեպքում Ապահովագրողը կազմակերպում և ֆինանսավորում է երեխաների ուղեկցումը:

5.4.3. Ապահովագրված անձի բարեկամներից մեկի երկկողմանի ուղղությամբ (մշտական բնակության վայրից և հետադարձ) էկոնոմ կարգի տոմսերի ծախսը, եթե միայնակ ճանապարհորդող Ապահովագրված անձի հիվանդանոցում գտնվելու ժամանակը գերազանցում է 10 (տասը) օրը: Ընդ որում բարեկամի ճանապարհորդության վայրում գտնվելու ծախսերը Ապահովագրողը չի հոգում:

5.5. Ապահովագրված անձի տեղափոխման միջոցները որոշվում են Ապահովագրողի/Աջակցման Կենտրոնի կողմից՝ հիմք ընդունելով բժշկական ցուցումները: Ընդ որում Ապահովագրողը պատասխանատվություն չի կրում տեղափոխողի ժամանակացույցին չհետևելու հետևանքների համար:

5.6. Հետմահու ռեպատրիացիայի ծախսերը, մասնավորապես.

5.6.1. Աջակցման կենտրոնի կողմից արտոնված ծախսերը՝ կապված մինչև Ապահովագրված անձի մշտական բնակության երկիրը մարմնի հետմահու ռեպատրիացիայի հետ, եթե նրա մահը Ապահովագրական պատահարի հետևանք է:

Հետմահու ռեպատրիացիայի հետ կապված ծախսերը հատուցում են Ապահովագրության Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարի սահմաններում: Ընդ որում Ապահովագրողի կողմից չեն հատուցվում Ապահովագրված անձի մշտական բնակության երկրում հուղարկավորության հետ կապված ծախսերը:

Եթե Ապահովագրողը ժամանակին օբյեկտիվ պատճառներով տեղեկացված չի եղել տեղի ունեցած պատահարի վերաբերյալ և չի կազմակերպել մարմնի ռեպատրիացիան, և այն վճարել են այլ անձինք, Ապահովագրողը իրավունք ունի վերջիններիս հատուցել համապատասխան ծախսերը՝ ապահովագրության Պայմանագրով սահմանված սահմանաչափերի շրջանակներում: Ընդ որում, Ապահովագրողը իրավունք ունի հատուցել նման ծախսերը մասնակի՝ հիմնվելով Աջակցման Կենտրոնի կողմից տվյալ տարածաշրջանում ռեպատրիացիայի կազմակերպման ծախսերի միջին արժեքների վրա, եթե գործողությունների չհամաձայնեցումը հանգեցրել է Ապահովագրողի ծախսերի աճին:

5.7. Ապահովագրության Պայմանագրով կարող են նախատեսվել Կանոնների 5.2 - 5.6 կետերում նշված ծախսերի ավելի հակիրճ թվարկում:

5.8. Ապահովագրության Պայմանագրի գործողության ընթացքում սույն Կանոնների 4.4.2 կետում նշված իրադարձությունների տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրողը հատուցում է Իրավաբանական խորհրդատվության կազմակերպման աջակցության հետևյալ ծախսերը.

5.8.1. Անհրաժեշտության դեպքում Ապահովագրողի Աջակցության Կենտրոնը Ապահովագրված անձին ցուցաբերում է իրավաբանի խորհրդատվություն ստանալու հետ կապված օգնություն, ինչպես նաև Ապահովագրության Վկայագրի գործողության ընթացքում և Վկայագրում նշված պետության տարածքում գտնվելու ընթացքում քրեական և քաղաքացիական հետաքննության դեպքերում:

5.8.2. Ապահովագրության Պայմանագրով կարող են նախատեսվել նաև իրավաբանական ծառայությունների մատուցման ծախսերի հատուցում:

Ապահովագրված անձին իրավական (իրավաբանական) օգնության որակի համար պատասխանատվություն է կրում միայն այդպիսի օգնություն տրամադրած անձը:

5.8.3. Ապահովագրության Պայմանագրով կարող են նախատեսվել նաև իրավաբանական օգնության ծախսերի հատուցում՝ փաստաթղթերի գողության դեպքում, ինչպես նաև կորած փաստաթղթերի փնտրման և/կամ Հայաստանի Հանրապետությունում կրկնօրինակների ձևակերպման ծախսերը (արտասահմանյան անձնագիր վիզայով, ճամփորդական փաստաթղթեր):

5.9. Ապահովագրության Պայմանագրի գործողության ընթացքում սույն Կանոնների 4.4.3 կետում նշված իրադարձությունների տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրողը հատուցում է ճանապարհին տեխնիկական աջակցության կազմակերպման հետևյալ ծախսերը.

5.9.1. Անհրաժեշտության և ապահովագրության Պայմանագրով նախատեսված լինելու դեպքում Ապահովագրողի Աջակցման Կենտրոնը կազմակերպում է թեթև մարդատար ավտոտրանսպորտային միջոցի էվակուացիա խափանման կամ ՃՏՊ վայրից, եթե Ապահովագրված անձի թեթև մարդատար ավտոտրանսպորտային միջոցը ինքնուրույն չի կարող տեղաշարժվել՝ խափանման կամ ՃՏՊ հետևանքով վերջինիս վնասի դեպքում:

5.9.2. Աջակցման Կենտրոնը կազմակերպում է թեթև մարդատար ավտոտրանսպորտային միջոցի էվակուացիան խափանման կամ ՃՏՊ վայրից մինչև մոտակա սպասարկման կենտրոն:

Էվակուացիայի կազմակերպումը նշանակում է.

ա) Խափանման կամ ՃՏՊ վայր հատուկ տեխնիկայի և մասնագետների այցելություն՝ վթարված կամ անսարք ավտոմեքենայի տեղափոխման համար,

բ) Ավտոմեքենայի բարձում և ամրացում,

գ) Էվակուացում (տեղափոխում),

դ) Վթարված կամ անսարք մեքենայի բեռնաթափում:

5.9.3. Անհրաժեշտության և ապահովագրության Պայմանագրով նախատեսված լինելու դեպքում Ապահովագրողի Աջակցման Կենտրոնը կազմակերպում է վարորդի և ուղևորների տեղափոխումը ճամփորդության երկրի բնակության վայր, եթե Ապահովագրված անձի թեթև մարդատար ավտոտրանսպորտային միջոցը ինքնուրույն չի կարող տեղաշարժվել՝ խափանման կամ ՃՏՊ հետևանքով վերջինիս վնասի դեպքում:

5.10. Ապահովագրության Պայմանագրում Կանոնների 4.4.2 – 4.4.3 կետերում նշված իրադարձությունների ներառման դեպքում Ապահովագրողը ապահովագրական պատահարի դեպքում հատուցումը իրականացնում է ապահովագրության Պայմանագրով սահմանված սահմանաչափերի շրջանակներում:

5.11. «Բուժօգնություն» ռիսկով քրոնիկ հիվանդությունների սրացումների հետ կապված ծախսերը հատուցվում են ապահովագրության Պայմանագրով սահմանված սահմանաչափերի շրջանակներում, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:

5.12. Աջակցման Կենտրոնը կազմակերպում է Կանոնների 5.8, 5.9 կետերով նախատեսված անհրաժեշտ օգնության տրամադրումը՝ Ապահովագրված անձի ժամանակավոր գտնվելու վայրի ենթակառուցվածքներին, տեղական իրավաբանական ծառայությունների և կազմակերպությունների, Հայաստանի հանրապետության հյուպատոսական ծառայությունների, տեխնիկական աջակցության և ավտոմեքենաների տեխնիկական սպասարկման կայանների աշխատանքային կարգի/ռեժիմի համապատասխան:

5.13. ԱՄՆ-ի տարածքում 5.2 կետում նշված ծախսերի համար սահմանվում է առավելագույն սահմանաչափ օրական 2000 եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամ:

6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ

- 6.1. Ապահովագրական գումարը ապահովագրության պայմանագրով սահմանվող դրամական գումար է, որից ելնելով սահմանվում է ապահովագրավճարի չափը և ապահովագրական պատահարի ժամանակ ապահովագրական հատուցման չափը: Ապահովագրական գումարը սահմանվում է կողմերի համաձայնությամբ: Ապահովագրության Վկայագրի գործողության ընթացքում տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի ապահովագրական պատահարների գծով հատուցումների ընդհանուր գումարը չի կարող գերազանցել Ապահովագրության Վկայագրով սահմանված ապահովագրական գումարը:
- 6.2. Ապահովագրավճար է համարվում ապահովագրության համար վճարվող գումարը, որն, Ապահովագրության պայմանագրի համաձայն, Ապահովադիրը պարտավոր է վճարել Ապահովագրողին (նրա լիազոր ներկայացուցչին):
- 6.3. Ապահովագրավճարը սահմանվում է Ապահովագրողի կողմից՝ համաձայն իր սակագների: Այն դեպքում, երբ Ապահովագրողը որոշում է կայացնում բարձր վտանգի հետ կապված գործունեություն իրականացնող անձանց ապահովագրելու, այդ թվում նաև 4.7.1 կետով նախատեսված, ինչպես նաև 99 տարեկանից բարձր անձանց ապահովագրություն, ապա նրանց Ապահովագրավճարը սահմանվում է Ապահովագրողի կողմից հաշվարկված համեմատաբար բարձր գործակիցներով:
- 6.4. Ապահովագրավճարը վճարվում է Ապահովադրի կողմից միանվագ ապահովագրության ամբողջ ժամանակահատվածի համար, եթե այլ բան նախատեսված չէ ապահովագրության պայմանագրով:
- 6.5. Ապահովագրավճարը կարող է վճարվել կանխիկ կամ անկանխիկ: Անկանխիկ վճարման դեպքում ապահովագրավճարը համարվում է վճարված Ապահովագրողի հաշվարկային հաշվին մուտք լինելու ամսաթվից: Կանխիկ վճարման դեպքում՝ Ապահովագրողի դրամարկղ վճարելու պահից (համաձայն լիազոր ներկայացուցչի վճարային կտրոնի):
- 6.6. Կողմերի համաձայնությամբ ապահովագրավճարը կարող է սահմանվել ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Ապահովագրավճարը սահմանվում է արտարժույթով և վճարվում է ՀՀ դրամով տվյալ օրվա ՀՀ Կենտրոնական Բանկի փոխարժեքով, եթե կողմերի համաձայնությամբ այլ փոխարժեք սահմանված չէ:
- 6.7. Ապահովագրավճարը պետք է վճարվի նախքան ապահովագրության պայմանագրի (Վկայագրի) ստացումը, սակայն ոչ ուշ քան պայմանագրի կնքման դիմումի ներկայացման օրվանից 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե այլ բան նախատեսված չէ կողմերի համաձայնությամբ:
- 6.8. Եթե ապահովագրավճարը ապահովագրության պայմանագրով սահմանված պայմաններով չի վճարվել, ապա ապահովագրության պայմանագիրը համարվում է ուժի մեջ չմտած և չի առաջացնում որևէ հետևանքներ Կողմերի համար (եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ):
- 6.9. Ապահովագրավճարի չափը սահմանվում և նշվում է ապահովագրության պայմանագրում/վկայագրում կամ ապահովագրության պայմանագրի անբաժան մասը հանդիսացող վճարման հաշվում:

7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

- 7.1. Ապահովագրության պայմանագիրը կնքվում է Ապահովագրված անձի ճանապարհորդության մեջ գտնվելու ժամանակով, սակայն մեկ տարուց ոչ ավել, եթե այլ բան նախատեսված չէ ապահովագրության պայմանագրով:

7.2. Եթե Ապահովագրության ժամանակահատվածում Ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված է Ապահովագրված անձի բազմաթիվ ուղևորություններ, ապա Ապահովագրողը պատասխանատվություն է կրում միայն պայմանագրով սահմանված ապահովագրված օրերի համար: Ապահովագրության պայմանագրով սահմանված տարածք Ապահովագրված անձի կատարած յուրաքանչյուր ուղևորության ժամանակ Ապահովագրության պայմանագրով սահմանված ապահովագրված օրերի քանակը ավտոմատ կերպով պակասեցվում է ապահովագրության պայմանագրով սահմանված տարածքում գտնվելու օրերի քանակով: Ապահովագրողի պատասխանատվությունը դադարում է Ապահովագրության Վկայագրով սահմանված օրերի քանակի սպառմամբ:

7.3. Եթե մեկ տարի ժամկետով կնքված ապահովագրական պայմանագիրը նախատեսվում է Ապահովագրված անձի բազմաթիվ ուղևորություններ, ապա ապահովագրության տևողությունը սահմանվում է յուրաքանչյուր ուղևորության առաջին 90 օրվա համար, եթե այլ բան նախատեսված չէ ապահովագրության պայմանագրով:

7.4. Ապահովագրության պայմանագիրը չի գործում՝

- այն երկրներում, որտեղ Ապահովագրված անձն ունի գրանցում, հանդիսանում է տվյալ երկրի քաղաքացի կամ այդ երկրում առավելագույն բնակվող (անցկացրել է տվյալ երկրում նախորդ տարվա ընթացքում 180 և ավելի օր):
- ՀՀ տարածքում, եթե հատուկ նշում կատարված չէ ապահովագրության վկայագրում:

7.5. Ապահովագրության պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում պայմանագրի կնքման օրվան հաջորդող օրվա 0:00 ժամից, սակայն ոչ շուտ քան Ապահովագրի կողմից ապահովագրության ողջ ժամկետի համար ապահովագրավճարի վճարման օրվանից և միայն մշտական բնակության երկրից արտասահմանյան ուղևորությունների ժամանակ Ապահովագրված անձի կողմից տվյալ երկրի պետական սահմանը հատելուց հետո (անձնագրում սահմանային ծառայությունների նշում), եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Ընդ որում, Ապահովագրության Վկայագրի կնքման օր է համարվում վկայագրի տրամադրման կամ պայմանագրի կնքման օրը, եթե ապահովագրության պայմանագիրը կազմված է մեկ փաստաթղթի տեսքով:

7.6. Եթե Ապահովագրության պայմանագրի գործողության ժամկետի ավարտի մոտենալու պահին Ապահովագրված անձի ճանապարհորդությունից վերադարձը հնարավոր չէ ապահովագրական պատահարով պայմանավորված վերջինիս հոսպիտալացման պատճառով, որը հաստատվում է համապատասխան բժշկական արձանագրությամբ՝ Ապահովագրողը կատարում է սույն Կանոնների 4-րդ բաժնում նախատեսված և տվյալ պատահարով պայմանավորված իր պարտականությունները 4 (չորս) շաբաթվա ընթացքում՝ հաշված ապահովագրության պայմանագրում, որպես ապահովագրության ավարտի ամսաթիվ սահմանված օրվանից:

8. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

8.1. Սույն Կանոնների համաձայն ապահովագրության Պայմանագիրը պետք է կնքվի նախքան ապահովագրված անձի կողմից պայմանագրում նշված ապահովագրության տարածք/երկիր մուտք գործելը, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով: Սույն պայմանի խախտմամբ կնքված Պայմանագրերը համարվում են անվավեր և ուժի մեջ չմտած:

8.1.1. Ապահովագրության Պայմանագիրը կարող է կնքվել.

ա) «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ պաշտոնական կայքի միջոցով՝ էլեկտրոնային փաստաթղթի տեսքով,

բ) Ապահովագրի կողմից Ապահովագրողին կամ վերջինիս ներկայացուցչին ստանդարտ ընթացակարգով գրավոր կամ բանավոր դիմելու միջոցով:

8.1.2. Ապահովագրության Պայմանագիրը ձևակերպվում է Ապահովագրողի կողմից ստորագրված Վկայագրի տեսքով՝ կցելով կամ հղում տալով սույն Կանոններին:

Էլեկտրոնային եղանակով կնքվող Պայմանագրերի դեպքում Ապահովագրողը Ապահովագրին է տրամադրում էլեկտրոնային ստորագրված Վկայագիրը:

8.2. Ապահովագրության Պայմանագրի կնքումը:

8.2.1. Ապահովադիրը Ապահովագրողին կամ վերջինիս լիազոր ներկայացուցչին ապահովագրության Պայմանագիր կնքելու մտադրության մասին բանավոր կամ գրավոր դիմելու դեպքում տրամադրում է հետևյալ տվյալները.

- ա) Ապահովադրի անուն, ազգանուն, հայրանունը,
- բ) Ապահովագրված անձի՝ անձնագրում նշված ձևով լատինատառ անուն, ազգանուն, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը, հասցեն, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն,
- գ) Իրավաբանական անձ Ապահովադրի դեպքում՝ իրավաբանական հասցեն, հեռախոսահամարը, բանկային հաշվեհամարը,
- դ) Ապահովագրված անձանց ցանկը, եթե Ապահովադիրը իրավաբանական անձ է,
- ե) Հայաստանի տարածքից դուրս գալու և վերադառնալու պլանավորվող ամսաթվերը, կամ պայմանագրի գործողության ընթացքում ապահովագրված օրերի քանակը
- զ) Երկիրը կամ տարածաշրջանը, որտեղ պետք է գործի ապահովագրության Պայմանագիրը,
- է) Անհրաժեշտության դեպքում՝ ճամփորդության նպատակը,
- ը) Ապահովագրական գումարը,
- թ) Ապահովագրական նախընտրած ծածկույթները/փաթեթը,
- ժ) Անհրաժեշտության դեպքում՝ տեղեկատվություն այն երկրների մասին, որտեղ Ապահովագրված անձը հանդիսանում է երկրադաքացի, քաղաքացի, կամ ունի կացության թույլտվություն,
- ի) Շահառուի մասին տեղեկատվություն:

8.3. Ապահովագրության պայմանագրի կնքման ժամանակ Ապահովադիրը պարտավոր է Ապահովագրողին ներկայացնել իրեն հայտնի բոլոր այն հանգամանքները, որոնք կարող են ռիսկի գնահատման համար նշանակալից ազդեցություն ունենալ:

8.4. Ապահովադիրը պարտավոր է Ապահովագրողին տեղեկացնել Ապահովագրության պայմանագրի գործողության ընթացքում իրեն հայտնի ապահովագրական ռիսկերի բոլոր փոփոխությունների մասին:

8.5. Ապահովագրության պայմանագիրը կնքվում է առանց Ապահովագրված անձի բժշկական արձանագրության, եթե այլ բան չի ցուցում Ապահովագրողը: Ապահովագրողի պահանջով Ապահովադիրը պետք է լրացնի հարցաթերթիկ:

8.6. Ապահովագրության պայմանագրի կնքման փաստը հաստատվում է Ապահովագրողի կողմից Ապահովադիրին հանձնվող Ապահովագրության Վկայագրով և դրան կցված սույն Ապահովագրության Կանոններով:

8.7. Ապահովագրության պայմանագրի կնքման ժամանակ Ապահովագրված անձը ազատում է բժիշկներին Ապահովագրողի հանդեպ գաղտնիության պարտավորությունից:

8.8. Ապահովագրողն իրավունք ունի առանց որևէ բացատրության մերժել ապահովագրության պայմանագրի կնքումը:

9. ԿՈՂՄԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՉԱՓԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

9.1. Եթե ապահովագրության պայմանագրով և/կամ սույն Կանոններով սահմանված է Աջակցման Կենտրոն դիմելու պարտադիր պահանջ, ապա ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրված անձը (նրա ներկայացուցիչը) պարտավոր է.

9.1.1. Մինչ բժշկական հաստատություն դիմելը/այցելելը, սույն Կանոններով և ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված այլ ծառայություններ ստանալը/կազմակերպելը/վճարելը՝ ապահովագրության վկայագրում նշված հեռախոսահամարով տեղեկացնել Ապահովագրողի Աջակցության Կենտրոնին պատահարի մասին և հայտնել հետևյալ տեղեկատվությունը՝

- ա) Ապահովագրված անձի անուն, ազգանուն,
- բ) Ապահովագրության վկայագրի համարը,
- գ) Անհրաժեշտ օգնության բնույթը,

դ) Գտնվելու վայրը և հեռախոսահամարը հետադարձ կապի համար:

9.1.2. Բժշկական օգնությունը ստանալ Աջակցության կենտրոնի օպերատորի հրահանգներին խիստ համապատասխան: Սույն կանոններով նախատեսված բժշկական և այլ օգնությունը Ապահովագրված անձին կարող է տրամադրվել միայն այն երկրում, որտեղ տեղի է ունեցել ապահովագրական պատահարը, եթե ապահովագրական պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

9.1.3. Մինչ անհրաժեշտ օգնություն ստանալը, բժշկական անձնակազմին ներկայացնել ապահովագրության վկայագիրը:

9.1.4. Վճարել չհատուցվող գումարը, եթե ապահովագրության պայմանագրով այն նախատեսված է (նշված է ապահովագրության վկայագրում):

9.1.5. Համաձայնեցնել իր գործողությունները և հետևել Աջակցության կենտրոնի օպերատորի ցուցումներին:

9.1.6. Եթե ապահովագրության պայմանագրի գործողության ժամկետը գերազանցում է ապահովագրված օրերի քանակը, ապա Ապահովագրված անձը պարտավոր է Ապահովագրողի Աջակցության կենտրոնին փաստաթղթերեն ապացուցել, որ բժշկական և/կամ բժշկատրանսպորտային օգնության համար դիմելու պահին ապահովագրության ժամկետը (ապահովագրված օրերի քանակը) ավարտված չի եղել՝ ներկայացնելով իր անձնագիրը, որտեղ սահմանապահ մարմինների կողմից կատարվել են ՀՀ սահմանը հատելու վերաբերյալ համապատասխան նշումներ, և այլ փաստաթղթեր:

9.1.7. Հետևել բժշկի նշանակումներին և բժշկական հաստատության կողմից հաստատված կարգին:

9.1.8. Ապահովագրական պատահարի ժամանակ Աջակցության կենտրոնի հետ կապվելու անհնարինության դեպքում, դա անել հնարավորինս շուտ և ներկայացնել ապահովագրության պայմանագիրը՝ ընդ որում երրորդ անձանց կողմից առաջարկվող կամ արդեն իսկ մատուցված ծառայությունների համար չկատարելով որևէ վճարում առանց Աջակցության կենտրոնի՝ դիմումը գրանցող օպերատորի պաշտոնական համաձայնության:

9.1.9. Սույն կանոնների 9.1 կետի պահանջները չկատարելու դեպքում՝ Ապահովագրողին ներկայացնել գրավոր բացատրություն՝ համապատասխան հաստատող փաստաթղթերի ներդիրով:

9.2. Աջակցության կենտրոնը կազմակերպում է ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված ծառայությունների մատուցումը Ապահովագրված անձի ժամանակավոր բնակության վայրի ենթակառուցվածքների, տեղական բուժհաստատությունների/բժիշկների և շտապօգնության, հյուպատոսական և այլ ծառայությունների, այդ թվում՝ ռեպատրիացիայի կազմակերպմամբ, ինչպես նաև ռեպատրիացիայի և տրանսպորտային միջոցի տարհանման իրականացման համար փաստաթղթերի տրամադրմամբ և կատարմամբ զբաղվող կազմակերպությունների աշխատանքային ժամերին և աշխատանքի կանոնակարգերին համապատասխան: Ապահովագրողը, սույն կանոնների 4-րդ բաժնով սահմանված կարգով, Աջակցության կենտրոնին վճարում է Ապահովագրված անձին մատուցված ծառայությունների համար: Աջակցության կենտրոնն իրավունք ունի, Ապահովագրված անձին (նրա ներկայացուցչին) ինքնուրույն և իր հաշվին, առաջարկել դիմել անհրաժեշտ բժշկական օգնության, այդ թվում՝ տեղական շտապօգնության ծառայությունների, և (կամ) ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված այլ ծառայությունների:

9.3. Սույն կանոնների 9.1 կետի պայմանները խախտելու դեպքում, Ապահովագրված անձի կրած ծախսերը հատուցման ենթակա չեն, եթե չհամաձայնեցված գործողությունները հանգեցրել են Ապահովագրողի ծախսերի ավելացմանը և (կամ) հատուցման ներկայացված անհիմն բարձր հաշիվ-ապրանքագրերի:

9.4. Եթե ապահովագրության պայմանագրով (Վկայագրով) նախատեսված չէ Աջակցության կենտրոն դիմելու պարտադիր պայման, Ապահովագրված անձն իրավունք ունի ստանալ բժշկական ծառայություններ հետևյալ եղանակներից մեկով՝

9.4.1. Ինքնուրույն դիմել մոտակա բժշկական հաստատություն, ինքնուրույն վճարել մատուցված ծառայությունների համար: Ընդ որում Ապահովագրողը չի ձեռնարկում որևէ միջոցառում սույն կանոնների 9.9 կետով սահմանված տեղեկատվության պարզաբանման և փաստաթղթերի ստացման նպատակով:

9.4.2. Կանոնների 9.1 կետում նկարագրված ընթացակարգին խիստ համապատասխան:

9.5. Հիվանդանոցային պայմաններում բժշկական օգնության ստացման, բժշկա-տրանսպորտային, տրանսպորտային ծառայություններից օգտվելու, ինչպես նաև ռեպատրիացիայի իրականացման դեպքում՝ ներառյալ հետմահու, Ապահովագրված անձը (նրա ներկայացուցիչը) պետք է խստորեն գործի 9.1 կետի պայմաններին համապատասխան, անկախ Աջակցության կենտրոնի դիմելը պարտադիր է ապահովագրության պայմանագրով, թե՛ ոչ: 9.1 կետում նշված պայմանների խախտման դեպքում, անմիջապես Ապահովագրված անձի (նրա ներկայացուցիչի) կողմից կատարված ծախսերը ենթակա չեն հատուցման:

9.6. Կորստի կամ վնասի չափը որոշվում է Ապահովագրված անձի կամ Ապահովագրված անձին ծառայություններ մատուցած այլ կազմակերպությունների կողմից ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա՝ հաշիվներ, բժշկական փաստաթղթեր, տրանսպորտային ընկերության, այլ կազմակերպությունների փաստաթղթեր, որոնք Ապահովագրված անձին ծառայություններ են մատուցել ապահովագրական պայմանագրի շրջանակներում, ապահովագրության տարածքում և ապահովագրական պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում:

9.7. Ապահովագրական հատուցման չափը որոշվում է Ապահովագրողին ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա՝ ապահովագրության պայմանագրին համապատասխան:

9.8. Եթե Ապահովագրողը դիմել է Աջակցության կենտրոն՝ համաձայն 9.1 կետի, և դա գրանցվել է Աջակցության կենտրոնի տվյալների բազայում և վերջինս կազմակերպել է Ապահովագրված անձի համար անհրաժեշտ բժշկական կամ այլ օգնություն, իսկ Ապահովագրված անձը հետագայում չի օգտվել այդ ծառայություններից (պայմանավորված ժամին չի եղել պայմանավորված վայրում, որտեղ բժիշկը պետք է կատարեր ստուգումը, չի ընդունել Ապահովագրված անձի բնակության վայր կանչված բժշկին), ինքնակամ հրաժարվել է Աջակցության կենտրոնի կողմից կազմակերպված, բժշկական հաստատություն (շտապօգնության ծառայություններ) կամ մշտական բնակության վայր տեղափոխումից և այլն, Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովագրված անձին հետադարձ պահանջ ներկայացնել՝ Աջակցության կենտրոնի փաստացի կրած և Ապահովագրողի կողմից վճարված օգնության մասով, որից Ապահովագրված անձը չի օգտվել (հրաժարվել է օգտվելուց):

9.9. Բժշկական և այլ ծախսերի ինքնուրույն վճարման դեպքում, ճանապարհորդությունից, որի ժամանակ տեղի է ունեցել ապահովագրական պատահարը, վերադառնալուց հետո 30 օրացույցային օրվա ընթացքում Ապահովագրված անձը, կատարած ծախսերի դիմաց հատուցում ստանալու համար, Ապահովագրողին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերի բնօրինակները՝ այդ թվում ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու փաստը, կատարված ծախսերի փաստը և չափը հավաստող փաստաթղթերը:

9.9.1. Պատահարի առաջացման մասին գրավոր դիմում,

9.9.2. Դիմում՝ Աջակցության կենտրոն չդիմելու պատճառների հիմնավորմամբ, եթե Ապահովագրված անձը չի դիմել Աջակցության կենտրոն,

9.9.3. Ապահովագրության վկայագիր,

9.9.4. Բանկային քարտի վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ ապահովագրական հատուցումը անկանխիկ ստանալու դեպքում,

9.9.5. Ծննդյան վկայական, խնամակալության փաստաթուղթ, եթե ապահովագրական հատուցումը վճարվելու է անչափահաս/անգործունակ Ապահովագրված անձի ներկայացուցչին:

9.9.6. Ապահովագրված անձի (նրա ներկայացուցչի) կատարած ծախսերը և ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրերի վճարման փաստը հաստատող փաստաթղթեր՝ նշելով մատուցված ծառայությունների ամսաթիվը և անվանումները, Ապահովագրված անձի ազգանունը, անունը, հայրանունը:

9.9.6.1. Բժշկական, բժշկա-տրանսպորտային ծախսերի փոխհատուցման համար:

9.9.6.1.1. Բժշկական փաստաթղթեր ախտորոշման, Ապահովագրված անձի բժշկական օգնության դիմելու ամսաթվի և առողջական վիճակի, բժշկական միջամտությունների և բուժման տևողության վերաբերյալ,

9.9.6.1.2. Տվյալ հիվանդության հետ կապված՝ բժշկի կողմից դուրս գրված դեղատոմսեր, որոնք ներառում են դեղատան կնիքը և ձեռք բերված դեղամիջոցների գները,

- 9.9.6.1.3. Լաբորատոր և ախտորոշիչ հետազոտությունների անցման ուղեգրեր՝ ամսաթվերի, անվանումների, հիմնավորումների և ծառայությունների արժեքների նշումներով,
- 9.9.6.1.4. Մատուցված ծառայությունների համար բժշկական հաստատությունների հաշիվները (պաշտոնական բլանկի վրա և համապատասխան կնիքով)՝ նշելով հիվանդի անունը, դիմելու ամսաթիվը, ախտորոշումը, բուժման տևողությունը, մատուցված ծառայություններն ըստ ամսաթվի և արժեքի, ինչպես նաև վճարման ենթակա ընդհանուր գումարը՝ վճարումը հաստատող փաստաթղթերի ներդիրով,
- 9.9.6.2. Տրանսպորտային ծախսերի, որոնողափրկարարական աշխատանքների ծախսերի փոխհատուցման համար.
- 9.9.6.2.1. Տրանսպորտային և այլ ընկերությունների, որոնողափրկարարական ծառայությունների, հեռահաղորդակցման ընկերությունների հաշիվներ՝ վճարումը հաստատող փաստաթղթերով, ում ծառայություններից Ապահովագրված անձը օգտվել է,
- 9.9.6.2.2. Ճամփորդական փաստաթղթերի բնօրինակներ,
- 9.9.6.2.3. Նստեցման կտրոնի բնօրինակ,
- 9.9.6.3. Ապահովագրված անձի բարեկամի ժամանման հետ կապված ծախսերը փոխհատուցելու համար՝
- 9.9.6.3.1. Ճամփորդական փաստաթղթերի բնօրինակ,
- 9.9.6.3.2. Նստեցման կտրոնի բնօրինակ,
- 9.9.6.3.3. Ապահովագրված անձի հետ ազգակցական կապը հաստատող փաստաթղթեր,
- 9.9.6.4. Հետմահու ռեպատրիացիայի ծախսերը փոխհատուցելու համար՝
- 9.9.6.4.1. Մահվան փաստը հաստատող փաստաթուղթ, որտեղ նշված է մահվան պատճառը և (կամ) դրան փոխարինող մեկ այլ փաստաթուղթ,
- 9.9.6.4.2. Մահվան վկայական,
- 9.9.6.4.3. Ոստիկանության արձանագրություն և (կամ) դրան փոխարինող այլ փաստաթուղթ, որտեղ նշված են դեպքի հանգամանքները (ՃՏՊ), երրորդ անձանց կողմից առողջությանը վնաս/մահ, բժշկական հաստատությունից դուրս Ապահովագրված անձի մահը հաստատող փաստաթուղթ),
- 9.9.6.4.4. Ապահովագրված անձի ռեպատրիացիայով զբաղվող կազմակերպությունների, այդ թվում՝ հետմահու, հաշիվներ՝ նշելով մատուցված ծառայությունների ամսաթվերը, անվանումներն ու արժեքները՝ կցելով վճարումը հաստատող փաստաթղթերը,
- 9.9.6.5. Իրավաբանական օգնության կազմակերպման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցման համար՝
- 9.9.6.5.1. Իրավաբանական ծառայությունների մատուցմամբ զբաղվող կազմակերպությունների հաշիվները, որտեղ նշված է մատուցվող ծառայությունների ամսաթվերը, անվանումները և արժեքները՝ կցելով վճարումը հաստատող փաստաթղթերը.
- 9.9.6.6. Ճանապարհին տեխնիկական աջակցություն տրամադրելու հետ կապված ծախսերի փոխհատուցման համար՝
- 9.9.6.6.1. Ճանապարհին տեխնիկական աջակցության ծառայությունների մատուցմամբ և (կամ) վարորդի և ուղևորների տեղափոխմամբ զբաղվող կազմակերպությունների հաշիվներ, որտեղ նշված է մատուցվող ծառայությունների ամսաթվերը, անվանումները և արժեքները՝ կցելով վճարումը հաստատող փաստաթղթերը,
- 9.9.6.6.2. Վթարի վայրից արձանագրություն, եթե կազմվել է:
- 9.10. 9.9 կետում նշված փաստաթղթերի հետ միասին, Ապահովագրողին պետք է տրամադրվեն նաև դրանց բնօրինակները՝ հայերեն, ռուսերեն կամ անգլերեն պաշտոնական թարգմանությամբ:
- 9.11. Ապահովագրողը, ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումը, կայացնում է սույն կանոնների 9.9-րդ կետում նշված պահանջվող փաստաթղթերից վերջինը ստանալու օրվանից 30 (երեսուն) աշխատանքային օրվա ընթացքում: Նշված ժամկետում Ապահովագրողն իրավունք ունի ստուգել ներկայացված փաստաթղթերը, ապահովագրական պատահարի հանգամանքների մասին հարցում կատարել համապատասխան կազմակերպություններից, Ապահովադրից և (կամ) Ապահովագրված անձից պահանջել գրավոր բացատրություններ՝ ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ, ինչպես նաև որոշում կայացնել ապահովագրական հատուցման վճարման մասին կամ Ապահովագրված անձին (Շահառուին) ներկայացնել ապահովագրական հատուցման լրիվ կամ մասնակի մերժման հիմնավորված որոշում: Ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ հավելյալ տեղեկատվության կամ փաստաթղթերի անհրաժեշտության դեպքում, Ապահովագրողն իրավունք ունի ապահովագրական հատուցման որոշումը հետաձգել մինչև նշված տեղեկությունների / փաստաթղթերի ստացումը, բայց ոչ ավելի, քան 30 (երեսուն) օր՝

փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը Ապահովադիրից (Ապահովագրված անձից, Շահառուից) ստանալու օրվանից, եթե վերոնշյալը սույն կանոնների 9.9-րդ կետում նշված փաստաթղթերի ցանկին է պատկանում: Եթե Ապահովագրողն օգտվել է ապահովագրական պատահարի հանգամանքների մասին տեղեկություններ ունեցող կազմակերպություններից տեղեկատվություն / փաստաթղթեր հարցում կատարելու իր իրավունքից, ապա այդ մասին տեղեկացնում է Ապահովագրված անձին (Ապահովադիրին): Ապահովագրական հատուցման վճարումից հետո փաստաթղթերի բնօրինակները չեն վերադարձվում Ապահովագրված անձին (Ապահովադիրին): Ապահովագրողն իրավունք ունի վճարել ապահովագրական հատուցումը նշված ժամկետից շուտ:

9.12. Ապահովագրված անձի ծախսերի փոխհատուցման համար Ապահովագրողն ընդունում է միայն վճարված հաշիվները:

9.13. Ապահովագրված անձի առողջական փաստացի վիճակի գնահատման նպատակով Ապահովագրողը, Ապահովագրված անձի համաձայնությամբ, իրավունք ունի կատարել հարցումներ և ստանալ տեղեկատվություն:

9.14. Ապահովագրողն իրավունք ունի, ապահովագրական պատահարի իսկությունը պարզելու համար, անցկացնել ներկայացված փաստաթղթերի անկախ բժշկական քննություն:

10. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԵՐԺՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

10.1. Ապահովագրողն իրավունք ունի լրիվ կամ մասնակի մերժել ապահովագրական հատուցման վճարումը, եթե Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը, Շահառուն՝

10.1.1. Ապահովագրողին չի ներկայացրել սույն կանոններով նախատեսված և ապահովագրական հատուցման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը, կամ ներկայացրել է փաստաթղթեր, որոնք կազմվել են համընդհանուր ընդունված կամ սույն Կանոններով սահմանված պահանջների խախտմամբ:

10.2. Եթե օրենքով և ապահովագրության պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, Ապահովագրողն ազատվում է ապահովագրական հատուցման վճարումից, եթե ապահովագրական պատահարը տեղի է ունեցել.

10.2.1. Ատոմային պայթյունի, ճառագայթման, ռադիոակտիվ վարակի հետևանքով,

10.2.2. Ռազմական գործողությունների, ինչպես նաև զորավարժությունների կամ այլ ռազմական միջոցառումների հետևանքով,

10.2.3. Քաղաքացիական պատերազմի, ցանկացած տեսակի ժողովրդական հուզումների կամ գործադուլների հետևանքով:

10.3. Եթե Ապահովադիրը ապահովագրության պայմանագրի կնքման ժամանակ կամ դրա գործողության ընթացքում, միտումնավոր կեղծ տեղեկատվություն է տրամադրել ապահովագրական պատահարի առաջացման հավանականության կամ հնարավոր վնասների չափի որոշման համար էական նշանակություն ունեցող հանգամանքների վերաբերյալ, Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջել անվավեր ճանաչել պայմանագիրը և կիրառել ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված հետևանքները:

10.4. Ապահովագրողն իրավունք չունի հրաժարվել ապահովագրական հատուցման վճարումից, օրենքով կամ Ապահովագրության պայմանագրով չնախատեսված դեպքերում:

11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄ ԵՎ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ

11.1. Պայմանագրի պայմանների փոփոխությունները կատարվում են Ապահովադիրի դիմումի հիման վրա, որը ներկայացվել է Ապահովագրողին մինչև ապահովագրության պայմանագրի ուժի մեջ մտնելը:

11.1.1. Ապահովագրության պայմանների փոփոխության դեպքում (ապահովագրության ժամկետի ավելացում/կրճատում, լրացուցիչ ռիսկերի ներառում/բացառում, ապահովագրական գումարի չափի, ապահովագրության տարածքի փոփոխություն և այլն) Ապահովագրողը վերահաշվարկում է ապահովագրավճարը, այդ թվում կողմերի արտարժույթով արտահայտված պարտականությունները՝ փոխարկելով Պայմանագրի կնքման օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ հայտարարած դրամի փոխարժեքով:

11.1.2. Ապահովագրավճարի հավելում ենթադրող փոփոխություններ կատարելիս (ապահովագրության ժամկետի ավելացում, հավելյալ ռիսկերի ներառում, ապահովագրական գումարի ավելացում, ապահովագրության տարածքի ընդլայնում և այլն), Ապահովագրողը թողարկում է ապահովագրավճարի հավելավճարի վճարման հաշիվ՝ համաձայն Պայմանագրի կնքելիս օգտագործված սակագների:

11.1.3. Ապահովագրավճարի նվազում ենթադրող փոփոխություններ կատարելիս (ապահովագրության ժամկետի կրճատում, ռիսկերի բացառում, ապահովագրական գումարի, ապահովագրված անձանց քանակի, ապահովագրական տարածքի կրճատում և այլն), Ապահովագրողը վերադարձնում է ապահովագրավճարի հավելյալ մասը՝ համաձայն Պայմանագրի կնքելիս օգտագործված սակագների:

11.1.4. Սույն կանոնների 11.1.3 կետին համապատասխան փոփոխություններ կատարելու համար Ապահովագրիչը պետք է դիմի Ապահովագրողին և տրամադրի հետևյալ փաստաթղթերի բնօրինակները.

ա) Ապահովագրի դիմում,

բ) Ապահովագրության վկայագիր,

գ) Ապահովագրված անձի (անձանց) անձնագիր,

դ) Ապահովագրի բանկային հաշվի տվյալներ՝ ապահովագրավճարի անկանխիկ վերադարձ իրականացնելու համար, եթե կա ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի մի մասի) վերադարձման և անկանխիկ փոխանցման հիմքեր,

զ) ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի մի մասի) վերադարձի և այն ստանալու իրավունքը հիմնավորող այլ փաստաթղթեր:

Պայմանագրի պայմանների փոփոխությունները և ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի մի մասի) վերադարձը կատարվում են միայն այն դեպքում, եթե Ապահովագրված անձը չունի ապահովագրության պայմանագրում նշված երկիր (տարածաշրջան) մեկնելու համար գործող վիզա կամ եթե ապահովագրված անձին տրվել է ճամփորդական վիզա մինչև ապահովագրության վկայագրի տրամադրումը:

11.2. Ապահովագրության պայմանագիրը լուծվում է, հետևյալ դեպքերում՝

11.2.1. Ապահովագրության պայմանագրի գործողության ժամկետն ավարտվել է (ապահովագրության պայմանագրում նշված ապահովագրության ավարտի ամսաթվի ժամը 24.00-ին),

11.2.2. Ապահովագրողը կատարել է ապահովագրական հատուցում վճարելու գծով իր պարտավորությունները՝ Ապահովագրության պայմանագրում սահմանված ապահովագրական գումարի չափով,

11.2.3. Սուբյեկտի կողմից անձնական տվյալների մշակման վերաբերյալ իր համաձայնության ամբողջական հետևանջումը, բացառությամբ երբ ապահովագրության պայմանագրի կատարման համար սուբյեկտի համաձայնությունը՝ անձնական տվյալների մշակման վերաբերյալ, չի պահանջվում,

11.2.4. Ապահովագրիչը ցանկացած պահի հրաժարվել է պայմանագրից, եթե ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականությունը չի վերացել կամ ապահովագրական ռիսկի առկայությունը չի դադարել՝ պայմանավորված ապահովագրական պատահարից այլ հանգամանքներով,

11.2.5. Եթե ապահովագրական պատահարի հավանականությունը վերացել է, և ապահովագրական ռիսկի առկայությունը դադարել է՝ ապահովագրական պատահարից այլ հանգամանքներով,

11.2.6. Ապահովագրի և Ապահովագրողի համաձայնությամբ Պայմանագիրը լուծվել է,

11.2.7. ՀՀ գործող օրենսդրությամբ, սույն կանոններով կամ ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում:

11.3. Ապահովագրության պայմանագրի դադարեցումը.

11.3.1. Սույն կանոնների 11.2.1, 11.2.2, 11.2.5 կետերին համապատասխան հիմքերով Պայմանագրի լուծման դեպքում, Պայմանագիրը դադարում է գործել այդ հիմքերի առաջացման պահից:

11.3.2. Սույն կանոնների 11.2.3, 11.2.4 կետերով նախատեսված հիմքերով ապահովագրության պայմանագրի լուծման դեպքում, Պայմանագիրը դադարում է գործել Ապահովադրի կողմից համապատասխան դիմում ներկայացնելու օրվանից, եթե Ապահովադրի դիմումում նշված չէ ապահովագրության պայմանագրի դադարեցման ավելի ուշ ժամկետ:

11.3.3. Սույն կանոնների 11.2.6 կետով նախատեսված հիմքերով ապահովագրության պայմանագրի լուծման դեպքում, Պայմանագիրը համարվում է լուծված՝ Կողմերի համաձայնագրի ստորագրման պահից, եթե Կողմերի համաձայնությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

11.3.4. Սույն կանոնների 11.2.7 կետով նախատեսված հիմքերով ապահովագրության պայմանագրի դադարեցման դեպքում, Պայմանագիրը համարվում է դադարեցված ՀՀ գործող օրենսդրությամբ, սույն կանոններով, ապահովագրության պայմանագրի պայմաններով կամ Կողմերի համաձայնությամբ սահմանված օրվանից՝ կախված Պայմանագրի դադարեցման հիմքերից:

11.3.5. Ապահովագրողն ազատվում է պատահարի համար ապահովագրական հատուցում վճարելու պարտավորությունից, եթե դրանք տեղի են ունեցել ապահովագրության պայմանագրի դադարեցումից կամ լուծումից հետո՝ սույն կետով սահմանված պայմաններին համապատասխան:

11.4. Ապահովագրավճարի վերադարձման կարգը.

11.4.1. Սույն կանոնների 11.2.1, 11.2.2, 11.2.3 կետերում նշված հիմքերով Պայմանագրի վաղաժամ լուծման դեպքում, ապահովագրավճարը համարվում է Ապահովագրողի կողմից ամբողջությամբ վաստակված և ենթակա չէ վերադարձման:

11.4.2. Սույն կանոնների 11.2.4 կետում նշված հիմքերով ապահովագրության պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման դեպքում, Ապահովագրողը Ապահովադրին վերադարձնում է վճարված ապահովագրավճարի մի մասը՝ համաձայն ապահովագրության պայմանագրի գործողության փաստացի օրերի քանակի (ապահովագրության պայմանագրում նշված երկրում (տարածաշրջանում) գտնվելու փաստացի օրերի թվի): Սույն կանոնների 11.2.4-րդ կետում նշված հիմքերով ապահովագրության պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման դեպքում, ապահովագրավճարը համարվում է Ապահովագրողի կողմից ամբողջությամբ վաստակված և վերադարձման ենթակա չէ, եթե՝

ա) Ապահովադիրը հայտարարում է Պայմանագրի դադարեցման մասին ապահովագրության ժամկետի ավարտից հետո, բ) եթե Ապահովագրված անձը (անձինք) ունի գործող վիզա ապահովագրության պայմանագրում նշված երկիր (տարածաշրջան) մեկնելու համար, որը տրամադրվել է Ապահովագրված անձին (անձանց) ապահովագրության պայմանագրի կնքումից հետո:

11.4.3. Սույն կանոնների 11.2.5 կետի նշված հիմքերով Պայմանագրի վաղաժամ լուծման դեպքում, եթե Ապահովագրված անձի վիզայի դիմումը մերժվել է, Ապահովագրողը վերադարձնում է Ապահովադրին վճարված ապահովագրավճարը ամբողջությամբ՝ 1,000 ՀՀ դրամին համաժեք գումարի պահումով:

11.4.4. Սույն կանոնների 11.2.5, 11.2.6 կետերի, բացառությամբ կանոնների 11.4.3 կետով նախատեսված դեպքի, համաձայն ապահովագրության պայմանագրի գործողության դադարեցման դեպքում, Ապահովագրողը վերադարձնում է Ապահովադրին վճարված ապահովագրավճարի մի մասը՝ համաձայն ապահովագրության պայմանագրի գործողության փաստացի օրերի քանակի (ապահովագրության պայմանագրում նշված երկրում (տարածաշրջանում) գտնվելու փաստացի օրերի թվի)՝ ելնելով ապահովագրության պայմանագրի կնքման ժամանակ սահմանված սակագներից:

11.5. Ապահովագրավճարի վերադարձի ենթակա չափը հաշվարկելու համար Ապահովագրողն իրավունք ունի ապահովագրավճարից նվազեցնելու Պայմանագրի շրջանակներում տրամադրված հատուցումները և առկայության պարագայում վերադարձնելու միայն դրական տարբերությունը:

11.6. Ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի չօգտագործված մասի) վերադարձի համար Ապահովադիրը, Ապահովագրողի պահանջով, տրամադրում է հետևյալ փաստաթղթերի բնօրինակները.

- ա) Ապահովադրի դիմում,
- բ) Ապահովագրության վկայագիր,
- գ) Ապահովագրված անձի (անձանց) անձնագիր,
- դ) Ֆիզիկական անձ Ապահովադրի անձնագիր,
- ե) Ապահովադրի բանկային հաշվի տվյալներ, եթե կան հիմքեր Ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի մի մասի) վերադարձը անկանխիկ կատարելու և անկանխիկ եղանակով գումար փոխանցելու համար),

զ) Ապահովագրավճարի (ապահովագրավճարի մի մասի) վերադարձը և այն ստանալու իրավունքը հիմնավորող այլ փաստաթղթեր:

11.7. Ապահովագրության պայմանագրով ապահովագրավճարի վերահաշվարկը (վերադարձը) իրականացվում է Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրի կնքման պահին օգտագործված սակագների հիման վրա: Միևնույն ժամանակ, Պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման դեպքում կողմերի արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունները փոխարկվում են ՀՀ դրամի ըստ Պայմանագրի կնքման օրը ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված փոխարժեքի:

11.8. Սույն կանոնների 11.2.2, 11.2.4, 11.2.5 կետերում նշված դեպքերում՝ Ապահովագրի պահանջով, Պայմանագրի դադարեցման ժամանակ, ապահովագրավճարի վերադարձը կատարվում է Ապահովագրողի կողմից բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը ստանալուց հետո 15 (տասնհինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

12. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

12.1. Ապահովագրողը պարտավոր է՝

12.1.1. Ապահովագրին փոխանցել սույն կանոնները կամ սույն կանոններից քաղվածք (ապահովագրության պայմանագրի պայմանները), որը կազմվել է սույն կանոնների դրույթների հիման վրա, վերաբերում է համապատասխան ապահովագրական պրոդուկտին և որի հիման վրա կնքվել է ապահովագրության պայմանագիրը, ինչի մասին ապահովագրության պայմանագրում կատարվում է նշում: Սույն կանոնները կարող են փոխանցվել Ապահովագրին՝ Ապահովագրողի ինտերնետային կայքում տեղադրված կանոնների հղումը կամ կանոնների տեքստը պարունակող ֆայլը, ուղարկելով Ապահովագրի տրամադրած էլ. փոստի հասցեին:

12.1.2. Ապահովագրության պայմանագրով և սույն կանոններով նախատեսված իրադարձությունների առաջացման դեպքում, սույն կանոնների 9.11-րդ կետով սահմանված ժամկետում, վճարել ապահովագրական հատուցումը կամ տրամադրել ապահովագրության հատուցման լրիվ կամ մասնակի մերժման հիմնավորում:

12.1.3. Պահպանել Ապահովագրի, Ապահովագրված անձի, Շահառուի, նրանց առողջական վիճակի, նրանց պատկանող գույքի մասին տեղեկատվության գաղտնիությունը, բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի:

12.1.4. Ապահովագրի, Ապահովագրված անձի, Շահառուի, ինչպես նաև ապահովագրության պայմանագիր կնքելու մտադրություն ունեցող անձանց պահանջով ներկայացնել ապահովագրության կանոնների և ապահովագրության պայմանագրերի դրույթները, ապահովագրության պայմանագրի ընթացքում ապահովագրական գումարի փոփոխման և ապահովագրավճարների հաշվարկման կարգը:

12.2. Ապահովագրի պարտավոր է՝

12.2.1. Վճարել ապահովագրավճարը ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված չափով և ժամկետներում:

12.2.2. Ապահովագրության պայմանագրի կնքման ժամանակ Ապահովագրողին հայտնել ապահովագրական ռիսկի գնահատման համար էական նշանակություն ունեցող՝ իրեն հայտնի բոլոր տեղեկությունները:

12.2.3. Ապահովագրված անձը, ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված իր իրավունքից օգտվելու համար, պարտավոր է՝

12.2.4. Ապահովագրողի պահանջով անցնել բուժզննում՝ իր առողջական փաստացի վիճակը գնահատելու համար (բացառությամբ էլեկտրոնային եղանակով ապահովագրության պայմանագրի կնքման դեպքում):

12.3. Ապահովագրողն իրավունք ունի՝

12.3.1. Պայմանագիր կնքելիս պահանջել, որ Ապահովագրված անձը անցնի բժշկական զննություն՝ նրա առողջական փաստացի վիճակը գնահատելու համար (բացառությամբ էլեկտրոնային եղանակով ապահովագրության պայմանագրի կնքման դեպքում):

12.3.2. Ստուգել ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ տրամադրված փաստաթղթերը՝ հայտարարված դեպքը ապահովագրական պատահար ճանաչելու և ապահովագրական հատուցման վճարի չափը որոշելու համար:

12.3.3. Տեղեկատվության հարցում կատարել այն կազմակերպություններից, որոնք տեղյակ են ապահովագրական պատահարի հանգամանքներից, ներառյալ Ապահովագրված անձի առողջական վիճակից:

12.3.4. Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալուց հետո իրականացնել Ապահովագրված անձի բժշկական հետազոտություն Ապահովագրողի կողմից նշված բժշկի մոտ:

12.4. Ապահովադիրն իրավունք ունի՝

12.4.1. Ատանալ ապահովագրության վկայագիրը (ապահովագրության պայմանագիրը) ժամանակին,

12.4.2. Ապահովագրողից պահանջել պարզաբանել ապահովագրության կանոններում և ապահովագրության պայմանագրերում պարունակվող դրույթները, Պայմանագրի գործողության ընթացքում ապահովագրական գումարի փոփոխությունների, ապահովագրավճարի հաշվարկման կարգը:

12.5. Ապահովագրված անձն իրավունք ունի՝

12.5.1. Ապահովագրական պայմանագրով և սույն Կանոններով նախատեսված դեպքերում ստանալ ապահովագրական հատուցում:

12.5.2. Ապահովագրողից պահանջել պարզաբանել ապահովագրության կանոններում և ապահովագրության պայմանագրերում պարունակվող դրույթները, պայմանագրի գործողության ընթացքում ապահովագրական գումարի փոփոխությունների, ապահովագրավճարի հաշվարկման կարգը:

13. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

13.1. Ապահովագրության պայմանագրի հետ կապված վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Եթե Կողմերը համաձայնության չեն գալիս, ապա գործը փոխանցվում է դատական քննման՝ համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության:

14. ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ / ՓԱԹԵԹՆԵՐ

14.1. «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ կողմից մատուցվում են աջակցության ապահովագրության Հիմնական և Լրացուցիչ ծրագրեր/փաթեթներ:

14.2. Հիմնական ծրագրերն են՝

- «ԷԼԻՏ» (ELITE),
- «ԼԱՅԹ» (LITE),
- «ԼԱՅԹ+» (LITE+):

14.3. Աջակցության ապահովագրության վկայագիրը ծրագրերից որևէ մեկով կնքելիս վկայագրում պետք է կատարվի այդ մասին հատուկ նշում:

14.4. Վերոնշյալ ապահովագրական ծրագրերից յուրաքանչյուրով ապահովագրական ծածկույթը հետևյալն է.

14.4.1. «ԷԼԻՏ» (ELITE) - Պայմանագրով ապահովագրական պատահարներ են համարվում և Ապահովագրողի կողմից հատուցվում են Կանոնների 4.4.1 – 4.4.3 կետերով նախատեսված ծախսերը: Ապահովագրական գումարը և այլ փոփոխական պայմանները սահմանվում են ապահովագրության վկայագրով:

14.4.2. «ԼԱՅԹ» (LITE) - Պայմանագրով ապահովագրական պատահարներ են համարվում և Ապահովագրողի կողմից հատուցվում են Կանոնների 4.4.1 կետով նախատեսված ծախսերը:

Եթե այլ բան նախատեսված չէ ապահովագրության վկայագրով, ապա հատուցման առավելագույն սահմանաչափը յուրաքանչյուր ապահովագրական պատահարի համար սահմանվում է 2,000 եվրո:

14.4.3. «ԼԱՅԹ+» (LITE+) - Պայմանագրով ապահովագրական պատահարներ են համարվում և Ապահովագրողի կողմից հատուցվում են Կանոնների 4.4.1 կետով նախատեսված ծախսերը:

Եթե այլ բան նախատեսված չէ ապահովագրության վկայագրով, ապա կիրառվում է 50 եվրո ոչ պայմանական չհատուցվող գումար:

14.5. Լրացուցիչ փաթեթներն են՝

- Կովիդ – 19,
- Վտանգավոր սպորտ և/կամ հոբբիներ,
- Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն,
- Ուղեբեռի կորստի կամ ուշացման հետ կապված ծախսեր,
- Ճամփորդության անհարմարություններից ապահովագրություն,
- Տան ապահովագրություն,
- Քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրություն,
- Ճամփորդության չեղարկում և հետաձգում:

14.6. Լրացուցիչ փաթեթները կարող են ավելացվել միայն Էլիտ ծրագրին՝ համապատասխան հավելավճարի դեպքում, եթե այլ բան նախատեսված չէ վկայագրով:

14.7. Լրացուցիչ փաթեթների ապահովագրական ծածկույթները սահմանվում են կանոնների Հավելված 1՝ Աջակցության Ապահովագրության Լրացուցիչ Ծածկույթներով:

14.8. Աջակցության ապահովագրության վկայագիրում հիմնական և լրացուցիչ փաթեթներից մեկը կամ մի քանիսը ավելացնելու դեպքում վկայագրում պետք է կատարվի այդ մասին հատուկ նշում՝ տվյալ փաթեթին համապատասխան հետևյալ Կոդերով.

- Բժշկական ծախսեր – MED
- Հետմահու ռեպատրիացիայի հետ կապված ծախսեր – PHR
- Օգնության կազմակերպման հետ կապված ծախսեր – AST

- Տրանսպորտային ծախսեր – TRA
- Կովիդ – 19 - COV
- Վտանգավոր սպորտ և/կամ հոբբիներ – SPO
- Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն – PA
- Ուղեբեռի կորստի կամ ուշացման հետ կապված ծախսեր – LUG
- Ճամփորդության անհարմարություններից ապահովագրություն – INC
- Տան ապահովագրություն – PR
- Քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրություն – LIA
- Ճամփորդության չեղարկում և հետաձգում – CA
- Ճամփորդության չեղարկում և հետաձգում + վիզայի մերժում – CAV

Աջակցության Ապահովագրության Կանոնների Հավելված 1
(հաստատված 14/12/2023թ. «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ Խորհրդի թիվ 5 նիստի որոշմամբ)

ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԾԱԾԿՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ընդհանուր դրույթներ

- 1.1. Սույն Հավելված 1-ը հանդիսանում է «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ Աջակցության Ապահովագրության Կանոնների (Այսուհետ՝ Կանոններ) կից և անբաժանելի մաս (այսուհետ՝ Հավելված):
- 1.2. Հավելվածը գործում է ի լրումն Կանոնների, և այն իրավահարաբերությունները և եզրույթները, որոնք չեն կարգավորվում Հավելվածում, կարգավորվում են Կանոններում:
- 1.3. Սույն Հավելվածի և Կանոնների միջև անհամապատասխանության դեպքում գերակայում են Հավելվածի դրույթները:
- 1.4. Ապահովագրության Պայմանագրի/Վկայագրի, Հավելվածի և Կանոնների միջև անհամապատասխանության դեպքում գերակայում է Պայմանագիրը/Վկայագիրը:
- 1.5. Հավելվածը կարգավորում է Կանոնների համաձայն կնքված «ԷՖԵՍ» Աջակցության ապահովագրության ծածկույթում (այսուհետ՝ Հիմնական ծածկույթ) լրացուցիչ ռիսկերի ավելացումը (այսուհետ՝ Լրացուցիչ ծածկույթ), վերջիններիս կցվող ապահովագրական պատահարը, չհատուցվող դեպքերը, կողմերի պարտավորությունները՝ ապահովագրական պատահարի դեպքում, հայտերի կարգավորման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը:
- 1.6. Լրացուցիչ ծածկույթները գործում են միայն ի լրումն Հիմնական ծածկույթի, և դադարեցման կարգը, փոփոխությունների կարգը և այլ հիմնական դրույթները կարգավորվում են Կանոնների միջոցով:
- 1.7. Լրացուցիչ ծածկույթները ներառվում են Ապահովագրության Պայմանագրով՝ դրանց մասին առանձին նշումով կամ հղում տալով: Ապահովագրության Պայմանագրում Լրացուցիչ Ծածկույթը նշված չլինելու դեպքում Լրացուցիչ Ծածկույթներով նախատեսված հատուցվող պատահարները համարվում են բացառություն:
- 1.8. Լրացուցիչ ծածկույթների շրջանակներում, ապահովագրական հատուցում ստանալու դիմումի ներկայացման, ինչպես նաև փաստաթղթերի տրամադրման և այլ գործողությունների ժամկետները կարգավորվում են Կանոններին համաձայն:

Լրացուցիչ ծածկույթներ

2. Կովիդ - 19

- 2.1. Ապահովագրական պատահար է համարվում Ապահովագրված անձի ՊՇՌ մեթոդով իրականացված SARS-CoV-2 ՌՆԹ՝ (այսուհետ՝ Կովիդ-19) Կովիդ-19 դրական թեստի կամ ՀՏ հետազոտությամբ հաստատված Կովիդ-19-ին բնորոշ թոքաբորբի դեպքում ներհիվանդանոցային (ստացիոնար) և արտահիվանդանոցային (ամբուլատոր) պայմաններում Կովիդ-19-ի բուժման նպատակով իրականացված բժշկական ծախսերը, ընդ որում ստացիոնար պայմաններում իրականացված ծախսերը հատուցվում են միայն համապատասխան բժշկի կողմից ստացիոնար բուժման ցուցման և Կովիդ-19 ծանր ընթացքով դեպքերի պարագայում:
- 2.2. Ապահովագրության Պայմանագրի ժամկետի ընթացքում 2.1 կետով նշված իրադարձությունը տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրողը հատուցում է Կանոնների 5.2, 5.4, 5.6 կետերով նախատեսված ծախսերը, ինչպես նաև բժշկի կողմից ցուցված դեղամիջոցները, վիրամիները, ինչպես նաև միներալային կոմպլեքսները, հետազոտությունները և ՊՇՌ թեստի արժեքը (միայն դրական պատասխանի դեպքում, կամ բժշկի կողմից ցուցված լինելու դեպքում):
- 2.3. Ի լրումն Կանոնների 4.5 - 4.9 կետերով սահմանված բացառությունների՝ ապահովագրական պատահար չեն համարվում և ենթակա չեն հատուցման ծախսերը, կապված.
 - 2.3.1. Ապահովագրված անձի մեկուսացման ծախսերը՝ անկախ նրանից, թե որտեղ է մեկուսացվում, և ինչ ժամկետով (ստացիոնար պայմաններում, առանձին բնակարանում, հյուրանոցում, և այլն),

- 2.3.2. Ապահովագրված անձի սեփական նախաձեռնությամբ ՊՇՌ թեստի հետ՝ բացասական պատասխանի դեպքում:
Թեստի դրական լինելու դեպքում կատարված ծախսը ենթակա է հատուցման,
- 2.3.3. Անուղղակի ծախսերը, այդ թվում Կովիդ-19 թեստի դրական պատասխանի դեպքում ժամանակավոր այցի երկիր մուտքի մերժման և/կամ մշտական բնակության երկիր վերադարձի հետ կապված ծախսերը:
- 2.4. Կանոնների 4.6.7 կետով բացառվող համաճարակը չի տարածվում Կովիդ-19 Լրացուցիչ ծածկույթի վրա, եթե Ծածկույթը ներառված է Ապահովագրության Պայմանագրում:
- 2.5. Հավելվածի 2-րդ կետի ենթակետերում օգտագործվող «թեստի դրական պատասխան» նշանակում է Կովիդ-19 վարակի առկայության հաստատում Ապահովագրված անձի մոտ:
- 2.6. ԱՄՆ-ի, Կանադայի և Ճապոնիայի տարածքում Հավելվածի 2.2 կետում նշված ծախսերի համար սահմանվում է առավելագույն սահմանաչափ Պայմանագրի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում՝ 5,000 եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով, ընդ որում ԱՄՆ տարածքի համար գործում է նաև Կանոնների 5.13 կետով սահմանված օրական 2,000 եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամ ենթասահմանաչափը: Այլ երկրների համար հատուցման սահմանաչափը սահմանվում է Պայմանագրի ապահովագրական գումարի չափով:
- 2.7. Ապահովագրական հատուցման վճարման կարգը, պատահարի դեպքում կողմերի պարտավորությունները, անհրաժեշտ փաստաթղթերը, և այլ կարգավորումները սահմանվում են Կանոններով:

3. Վրանգավոր սպորտ և/կամ հոբբի

- 3.1. Ապահովագրական պատահար է համարվում Ապահովագրված անձի՝ վտանգավոր սպորտաձևերով և/կամ վտանգավոր հոբբիներով (մարմնամարզությամբ, գիմնաստիկայով, սնոուբորդով, հատուկ կահավորված երթուղիներով լեռնադահուկային սպորտով, ջրային դահուկով, հեծանվաբորդինգով, սերֆինգով, ռաֆթինգով, առանց ակվալանգի ստորջրյա լողով, մրցավազքային ձիասպորտով, մոտոկրոսսին մասնակցությամբ, տրիալով, սպլետտուրիզմով, պարկուրով, առանց կանոնների մարտերով, մեծ վայրի կենդանիների որսով) սիրողական (մեկանգամյա հիմքով, օրինակ՝ արձակուրդի կամ հանգստյան օրերի ժամանակ) կամ պրոֆեսիոնալ զբաղվելու և ոչ վտանգավոր սպորտաձևերով պրոֆեսիոնալ զբաղվելու հետևանքով ստացած վնասվածքների բուժման նպատակով իրականացված բժշկական ծախսերը, ինչպես նաև Ապահովագրված անձի մահը:
- 3.2. Ապահովագրության Պայմանագրի ժամկետի ընթացքում 3.1 կետով նշված իրադարձությունը տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրողը հատուցում է Կանոնների 5.2, 5.4, 5.6 կետերով նախատեսված ծախսերը:
- 3.3. Ի լրումն Կանոնների 4.5 - 4.9 կետերով սահմանված բացառությունների՝ ապահովագրական պատահար չեն համարվում և ենթակա չեն հատուցման ծախսերը, կապված.
 - 3.3.1. Կանոնների 4.6.14 կետերով նշված էքստրեմալ սպորտաձևերի և/կամ հոբբիների հետևանքով առաջացած ծախսերի կամ մահվան հետ:
 - 3.3.2. Անվտանգության կանոնների, որոնք կիրառելի են տվյալ վտանգավոր սպորտաձևի/հոբբիի վնասները կանխելուն կամ նվազեցնելուն, խախտման հետևանքով:
- 3.4. Կանոնների 4.6.13 և 4.6.15 կետերը չեն տարածվում Վտանգավոր սպորտ և/կամ հոբբի Լրացուցիչ ծածկույթի վրա, եթե Ծածկույթը ներառված է Ապահովագրության Պայմանագրում:
- 3.5. Հատուցման սահմանաչափը սահմանվում է Պայմանագրի ապահովագրական գումարի չափով:
- 3.6. Ապահովագրական հատուցման վճարման կարգը, պատահարի դեպքում կողմերի պարտավորությունները, անհրաժեշտ փաստաթղթերը և այլ կարգավորումները սահմանվում են Կանոններով:

4. Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն

- 4.1. Սույն Ծածկույթի ներքո ապահովագրության օբյեկտ են հանդիսանում Ապահովադրի (ապահովագրված անձի, շահառուի) գույքային շահերը, կապված դժբախտ պատահարի հետևանքով Ապահովագրված անձի մահվան և ֆունկցիոնալության սահմանափակման հետ:
- 4.2. Ապահովագրական ռիսկեր, ապահովագրական պատահար.
 - 4.2.1. Դժբախտ պատահար է համարվում արտաքին, կարճաժամկետ (մինչև մի քանի ժամ), չմտադրված, անկանխատեսելի պայմանների և հանգամանքների զուգադիպումը, այդ թվում՝ անաֆիլակտիկ շոկը (բացառությամբ առաջացած դեղամիջոցներից և/կամ սննդից), սուր թունավորումը (բացառությամբ սննդային

թունավորումը), շնչահեղձումը, ջրահեղձումը, մարմնի գերսառեցումը կամ տաքացումը, այրվածքները, և այլն, որոնց դեպքում Ապահովագրված անձի կամքից անկախ մարմնական վնասվածքների կամ տոքսիկ ազդեցության հետևանքով վնաս է հասցվում նրա առողջությանը, կամ սահմանափակվում է նրա ֆունկցիոնալությունը, կամ վրա է հասնում նրա մահը:

4.2.2. Դժբախտ պատահար չեն համարվում հիվանդությունները կամ դրանց բարդացումները (ինչպես նախկինում ախտորոշված, այնպես էլ առաջին անգամ հայտնաբերված), ինչպես նաև այն հիվանդությունները կամ դրանց բարդացումները, որոնք առաջացել (զարգացել) են արտաքին գործոնների ազդեցության հետևանքով, այդ թվում նաև՝ սրտամկանի ինֆարկտը, գլխուղեղի կաթվածը, անևրիզմները, օրգանների ֆունկցիոնալ անբավարարությունը, օրգանների բնածին արատներ, սխալ բժշկական մանիպուլյացիաները, սննդային թունավորումները, դեղամիջոցներից կամ սննդից առաջացած ալերգիկ ռեակցիան՝ ներառյալ անաֆիլաքսիան և այլն:

4.3. Ապահովագրական պատահար են համարվում՝

4.3.1. Դժբախտ պատահարի հետևանքով ապահովագրված անձի մահը:

4.3.2. Դժբախտ պատահարի հետևանքով ապահովագրված անձի ֆունկցիոնալության խորը, ծանր կամ միջին աստիճանի սահմանափակումը:

4.4. Դժբախտ պատահարի հետևանքով մահը և ֆունկցիոնալության սահմանափակումը համարվում են ապահովագրական պատահարներ, եթե դրանք առաջացել են Պայմանագրի գործողության ընթացքում Պայմանագրով սահմանված ապահովագրության տարածքում տեղի ունեցած դժբախտ պատահարի հետևանքով և առաջին անգամ հաստատվել են համապատասխան իրավասու մարմինների կողմից տրված փաստաթղթերով դժբախտ պատահարից հետո՝ ոչ ուշ, քան 1 տարվա ընթացքում:

4.5. Սույն Ծածկույթով ապահովագրության պայմանագրի գործողության ընթացքում՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար և համախառն ապահովագրական գումարը սահմանվում է 5,000 եվրոյի չափով՝ եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:

4.6. Դժբախտ պատահարի հետևանքով մահվան ռիսկի գծով ապահովագրական հատուցումը կատարվում է Ապահովագրված անձի համար սահմանված ապահովագրական գումարի 100%-ի չափով:

4.7. Դժբախտ պատահարի հետևանքով ֆունկցիոնալության սահմանափակման դեպքում ապահովագրական հատուցումը Պայմանագրի շրջանակներում կատարվում է մեկ անգամ և հետևյալ տարբերակներից միայն մեկով՝

- Խորը աստիճան – ապահովագրական գումարի 100%-ի չափով,
- Ծանր աստիճան – ապահովագրական գումարի 75%-ի չափով,
- Միջին աստիճան – ապահովագրական գումարի 50%-ի չափով:

4.8. Հավելվածի 4.3 կետում նշված իրադարձությունները չեն համարվում ապահովագրական պատահարներ, եթե դրանց առաջացման պատճառներն են.

4.8.1. Ապահովագրված անձի, Ապահովադրի կամ Շահառուի կողմից կատարված միտումնավոր գործողությունները կամ այն անձի կողմից կատարված գործողությունը, որը Պայմանագրի, Կանոնների կամ ՀՀ օրենսդրության համաձայն Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում հանդիսանում է Շահառու, ինչպես նաև այն անձանց կողմից, որոնք գործում են վերջիններիս հանձնարարությամբ՝ ուղղված ապահովագրական պատահարի ի հայտ գալուն,

4.8.2. Ապահովագրված անձի կողմից քրեական հանցագործություն կատարելը, որն ուղղակի կապի մեջ է ապահովագրական պատահարի հայտանիշեր պարունակող իրադարձության հետ,

4.8.3. Ապահովագրված անձի ալկոհոլային թունավորումը, թմրադեղային կամ տոքսիկ թունավորումը նրա կողմից թմրադեղային ուժեղ ազդեցություն ունեցող կամ հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքում առանց բժշկի նշանակման (կամ բժշկի նշանակմամբ, բայց նրա կողմից սահմանված չափերի խախտմամբ),

4.8.4. Ապահովագրված անձի կողմից տրանսպորտային միջոցի վարումը առանց այդ դասի տրանսպորտային միջոցի վարելու իրավունքի կամ Ապահովագրված անձի կողմից տրանսպորտային միջոցի վարման փոխանցումը այլ անձի, ով չունի տվյալ տրանսպորտային միջոցը վարելու իրավունք,

4.8.5. Ապահովագրված անձի կողմից տրանսպորտային միջոցի վարում՝ գտնվելով ալկոհոլի, թմրադեղերի, թունավոր նյութերի ազդեցության տակ կամ Ապահովագրված անձի կողմից տրանսպորտային միջոցի վարումը ալկոհոլի կամ թմրադեղերի ազդեցության տակ գտնվող անձին փոխանցելը,

- 4.8.6. Ապահովագրված անձի կողմից կատարված ինքնասպանությունը (ինքնասպանության փորձը): Բացառություն են կազմում Ապահովագրված անձին ինքնասպանության (ինքնասպանության փորձի) հակելու կամ հասցնելու դեպքերը,
- 4.8.7. Միջուկային պայթյունը, ճառագայթումը կամ ճառագայթումից վարակումը, ռազմական գործողությունները, զորաշարժերը կամ դրանց հետևանքները, ժողովրդական հուզումները, պատերազմը, քաղաքացիական պատերազմը, գործադուլները կամ ահաբեկչական գործողությունները, ինչպես նաև Ապահովագրված անձի մասնակցությունը ռազմական հավաքներին զինված ուժերում ծառայելու ընթացքում,
- 4.8.8. Ապահովագրված անձի օդային ճանապարհորդությունը՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ նա հանդիսանում է լիցենզավորված բազմաշարժիչային առևտրային ինքնաթիռի ուղևոր, որը ղեկավարվում է արտոնագրված առևտրային ավիաընկերության կողմից կամ պատկանում և ղեկավարվում է առևտրային ընկերության կողմից,
- 4.8.9. Վտանգավոր սպորտաձևերով պրոֆեսիոնալ զբաղվելը (ավտո և մոտոսպորտ, ալպինիզմ, ջրասուզություն, դելտապլանային և պարաշուտային սպորտաձևեր և այլն),
- 4.8.10. Հղիությունը կամ դրա ընդհատումը, հոգեկան կամ նյարդային խանգարումը,
- 4.8.11. Մխալ բժշկական մանիպուլյացիաները,
- 4.8.12. Ալերգիկ ռեակցիաները առաջացած դեղամիջոցներից կամ սննդից,
- 4.8.13. Սննդային թունավորումը:
- 4.9. Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Շահառուն (իրավահաջորդը) պարտավոր է ներկայացնել հետևյալ փաստաթղթերը.
- ա) Ապահովագրված անձի մահվան դեպքում.
 - ապահովագրական վկայագրի բնօրինակը,
 - ապահովագրական հատուցում ստանալու դիմում (Ապահովագրողի կողմից սահմանված ձևով) ապահովագրական պատահարի մանրամասն նկարագրությամբ և ապահովագրական հատուցում ստանալու եղանակների նշմամբ (կանխիկ կամ բանկային փոխանցումով),
 - արտադրությունում դժբախտ պատահարի մասին ակտ, եթե ապահովագրական պատահարը տեղի է ունեցել Ապահովագրված անձի աշխատանքային պարտականությունների կատարման ընթացքում,
 - ոստիկանության համապատասխան ստորաբաժանման կողմից տրված տեղեկանքի բնօրինակը (անհրաժեշտության դեպքում),
 - Ապահովագրված անձի մահը հաստատող վկայականի բնօրինակը կամ նոտարական վավերացմամբ պատճենը,
 - մահվան պատճառի մասին բժշկական եզրակացություն,
 - նոտարի կողմից տրված՝ ըստ օրենքի կամ ըստ կտակի ժառանգության, իրավունքի վկայականի պատճենը
 - ապահովագրական հատուցում ստացող անձի ինքնությունը հավաստող փաստաթուղթ,
 - ապահովագրական հատուցման որոշման կայացման համար այլ անհրաժեշտ փաստաթղթեր:
 - բ) Ապահովագրված անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման դեպքում.
 - ապահովագրական վկայագրի բնօրինակը,
 - ապահովագրական հատուցում ստանալու դիմում (Ապահովագրողի կողմից սահմանված ձևով) ապահովագրական պատահարի մանրամասն նկարագրությամբ և ապահովագրական հատուցում ստանալու եղանակների նշմամբ (կանխիկ կամ բանկային փոխանցումով),
 - արտադրությունում դժբախտ պատահարի մասին ակտ, եթե ապահովագրական պատահարը տեղի է ունեցել Ապահովագրված անձի աշխատանքային պարտականությունների կատարման ընթացքում;
 - ոստիկանության համապատասխան ստորաբաժանման կողմից տրված տեղեկանքի բնօրինակը (անհրաժեշտության դեպքում),
 - բժշկասոցիալական փորձաքննության ոլորտում իրավասու պետական մարմինների կողմից անձին ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճան սահմանելու մասին տեղեկանքի բնօրինակ,
 - մինչև 16 տարեկան Ապահովագրված անձանց համար՝ ծնողների, խնամակալի, հոգաբարձուի բնակության վայրից սոցիալական ապահովության տեղեկանքի բնօրինակը,
 - Ապահովագրված անձի հիվանդության պատմության բնօրինակը,
 - ապահովագրական հատուցում ստացող անձի ինքնությունը հավաստող փաստաթուղթ,
 - ապահովագրական հատուցման որոշման կայացման համար այլ անհրաժեշտ փաստաթղթեր:

- 4.10. Անհրաժեշտության դեպքում Ապահովագրողը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավունք ունի տեղեկություններ ստանալ իրավապահ մարմիններից, բժշկական հաստատություններից և այլ կազմակերպություններից՝ կապված ապահովագրական պատահարի հանգամանքների հետ:
- 4.11. Դատարանի կողմից Ապահովագրված անձին մահացած ճանաչելու դեպքում ապահովագրական հատուցումը ենթակա է վճարման այն պայմանով, եթե դատարանի վճռում նշված է, որ Ապահովագրված անձն անհայտ կորել է նրա կյանքին սպառնացող կամ կոնկրետ դժբախտ պատահարի հետևանքով նրա մահվան ենթադրության համար հիմք հանդիսացող հանգամանքների պարագայում, և նրա անհետանալու կամ ենթադրվող մահվան օրն ընկած է Պայմանագրի գործողության ընթացքում: Դատարանի կողմից Ապահովագրված անձին անհայտ, բացակայող ճանաչելու դեպքում ապահովագրական հատուցում չի վճարվում:
- 4.12. Ապահովագրողն իրավունք ունի հետաձգել ապահովագրական հատուցման որոշման կայացումը կամ վճարումը
- եթե նրա մոտ առաջացել են հիմնավոր կասկածներ Ապահովագրված անձի (Շահառուի) ապահովագրական հատուցում ստանալու իրավունքի վերաբերյալ,
 - եթե առկա է տվյալ պատահարի կարգավորման հետ ուղղակի կամ անուղղակի կերպով առնչվող՝ հարուցված քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ,
 - մինչև Ապահովագրողի կողմից ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ տեղեկություն ունեցող հաստատություններից և կազմակերպություններից փաստաթղթերի ստացումը, ինչպես նաև մինչև ապահովագրական պատահարի վկաներից վկայությունների ստացումը:
- 4.13. Ապահովագրական հատուցում կարող է վճարվել նաև Շահառուի ներկայացուցչին համապատասխան լիազորագրի առկայության դեպքում:

5. Ուղեբեռի կորուստ կամ ուշացում

- 5.1. Ապահովագրության օբյեկտ են հանդիսանում Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) գույքային շահերը՝ կապված իրեն պատկանող ուղեբեռի տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման հետ, ինչպես նաև ապահովագրական պատահարի հետևանքով լրացուցիչ ծախսերի առաջացման հետ:
- 5.1.1. «Ուղեբեռ» հասկացվում է Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) մեկ կտոր օդային փոխադրողին հանձնվող և գրանցվող (checked-in) Ուղեբեռը, որով փոխադրվում են Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) անձնական իրերը ՀՀ-ից արտերկիր ուղևորության ընթացքում:
- 5.2. Սույն ծածկույթի ներքո, Ապահովագրողն իրականացնում է ուղեբեռի ապահովագրություն 5.2.1 - 5.2.2 կետերում նշված ռիսկերից:
- 5.2.1. «Ուղեբեռի կորուստ» - ապահովագրական պատահար է համարվում օդային փոխադրողի (նրա կողմից լիազորված անձի) կողմից Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) գրանցված ուղեբեռի կորուստը (կորուստը, լրիվ ոչնչացումը)՝ հանկարծակի և չնախատեսված իրադարձության հետևանքով, որը տեղի է ունեցել Պայմանագրի գործողության ընթացքում և հաստատված է համապատասխան փաստաթղթերով,
- 5.2.2. «Ուղեբեռի ուշացում» - ապահովագրական պատահար է համարվում ապահովագրության տարածքում (բացառությամբ ՀՀ տարածքից) օդային փոխադրողի (նրա կողմից լիազորված անձի) կողմից Ապահովադրի (Ապահովագրված անձի) գրանցված ուղեբեռի ուշացումը նախապես համաձայնեցված ժամանակից, եթե այն գերազանցում է 5 ժամը ներառյալ:
- 5.3. «Ուղեբեռի ուշացում» ռիսկով հատուցման են ենթակա միայն ապահովագրական պատահարները, որոնք տեղի են ունեցել Պայմանագրով նշված ապահովագրության տարածքում՝ մշտական բնակության երկրից դուրս: Մշտական բնակության երկիր վերադառնալիս ուղեբեռի ուշացման դեպքերը ենթակա չեն հատուցման: «Ուղեբեռի կորուստ» ռիսկով հատուցման են ենթակա նաև մշտական բնակության երկիր վերադառնալիս ուղեբեռի կորստի/ոչնչացման դեպքերը:
- 5.4. Ապահովագրական պատահար չեն համարվում հետևյալ իրադարձությունները.
- 5.4.1. պետական մարմինների կարգադրմամբ ապահովագրված ուղեբեռի կամ իրերի բռնագրավումը, ռեկվիզացիան, կալանքը կամ ոչնչացումը,
- 5.4.2. մաշվածությունը, ժանգը, բորբոսը, գունաթափումը և ապահովագրված ուղեբեռի այլ բնական փոփոխությունները,
- 5.4.3. ապահովագրված ուղեբեռի վնասումը միջատների կամ կրծողների կողմից,
- 5.4.4. ցանկացած պատճառով ապահովագրված ուղեբեռի մասնակի ոչնչացումը:

- 5.5. Եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով, ապա ուղեբեռի կորստի կամ ուշացման հետ կապված ծախսեր փաթեթի համար գործում է ենթասահմանաչափ՝ 500 եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով:
- 5.6. Եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով, ապա 5.2.1 - 5.2.2 կետերում նշված ռիսկերի դեպքում ապահովագրական հատուցումը Պայմանագրի շրջանակներում կատարվում է մեկ անգամ:
- 5.7. Եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով, ապա 5.2.1 կետում նկարագրված ապահովագրական պատահարի հատուցումը հաշվարկվում է 20 եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով՝ ապահովագրված ուղեբեռի յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար, բայց ոչ ավել քան 5.5 կետով և/կամ Պայմանագրով սահմանված ենթասահմանաչափը:
- 5.8. Եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով, ապա 5.2.2 կետում նկարագրված ապահովագրական պատահարի հատուցումը հաշվարկվում է 20 եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով ապահովագրված ուղեբեռի ուշացման յուրաքանչյուր ժամի համար սկսած 5-րդ ժամից, բայց ոչ ավել քան 12 ժամը:
- 5.9. Ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումը կայացնելու համար Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը) պարտավոր է մշտական բնակության երկիր վերադառնալուց 30 օրացուցային օրվա ընթացքում Ապահովագրողին ներկայացնել հատուցման դիմումը և հետևյալ փաստաթղթերի բնօրինակները.
 - 5.9.1. օդային փոխադրողի կամ նրա ներկայացուցչի կազմած ակտ (այլ փաստաթուղթ), որը վկայում է ուղեբեռի կորստի կամ լրիվ ոչնչացման փաստը և պարունակում է տեղեկատվություն կորցրած կամ վնասված ուղեբեռի ընդհանուր քաշի մասին,
 - 5.9.2. ուղեբեռի ուշացման դեպքում՝ օդային փոխադրողի կամ նրա ներկայացուցչի կազմած ակտ (այլ փաստաթուղթ) և/կամ էլեկտրոնային հաստատում, որը վկայում է ուղեբեռի ուշացումը, Ապահովագրված անձի ինքնաթիռի վայրէջքի ժամը և Ապահովագրված անձին ուղեբեռի հանձնման ժամը:
 - 5.9.3. կորցրած/վնասված կամ ուշացած ուղեբեռի պիտակները:
- 5.10. Ապահովագրական հատուցման մերժման մասին որոշումը Ապահովադիրին հաղորդվում է գրավոր տեսքով և մերժման պատճառների հիմնավորմամբ:
- 5.11. Ապահովագրողը իրավունք ունի ամբողջությամբ կամ մասնակի մերժել հատուցումը հետևյալ դեպքերում.
 - 5.11.1. Եթե իրադարձությունը սույն Հավելվածի շրջանակներում չի դիտարկվում, որպես ապահովագրական պատահար,
 - 5.11.2. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը սահմանված ժամկետներում չի ներկայացրել հատուցման դիմումը կամ այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերը,
 - 5.11.3. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը ներկայացրել է ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ կեղծ տեղեկատվություն, կեղծված փաստաթղթեր, նամակագրություններ,
 - 5.11.4. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը Ապահովագրողին չի ապահովել սուբրոգացիայի իրավունքից օգտվելու համար անհրաժեշտ տեղեկատվությամբ և փաստաթղթերով,
 - 5.11.5. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը դիտավորյալ հանգեցրել է վնասի չափի մեծացմանը, կամ չի իրականացրել ողջամիտ միջոցներ՝ վնասի չափի նվազեցման համար:
 - 5.11.6. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը ժամանակին չի դիմել իրավասու մարմիններին՝ վերջիններիս կողմից համապատասխան փաստաթղթեր և տեղեկատվություն ստանալու համար:

6. Ճամփորդության անհարմարություններից ապահովագրություն

- 6.1. Ապահովագրության օբյեկտ են հանդիսանում Ապահովադիր (Ապահովագրված անձի) գույքային շահերը՝ կապված ճամփորդության ընթացքում առաջացած անհարմարությունների հետևանքով ծագած հավելյալ ծախսերի հետ:
- 6.2. Սույն ծածկույթի ներքո, Ապահովագրողն իրականացնում է ճամփորդական անհարմարություններից ապահովագրություն 6.2.1 - 6.2.4 կետերում նշված ռիսկերից.
 - 6.2.1. «Չվերթի հետաձգում» - Ապահովագրված անձի՝ օդանավով թռիչքի մեկնման առնվազն 4 ժամ ուշացում՝ ստորև նշված իրադարձությունների հետևանքով՝
 - 6.2.1.1. գործադուլ,
 - 6.2.1.2. անբարենպաստ եղանակային պայմաններ,
 - 6.2.1.3. օդանավի կամ օդանավակայանի մեխանիկական անսարքություն,
 - 6.2.1.4. մեխանիկական կամ կառուցվածքային խնդիրների պատճառով օդանավի թռիչքի իրականացման արգելում:

- 6.2.2. «Բաց թողնված միացում» - հատուցման է ենթակա Ապահովագրված անձի ճանապարհորդության և բնակության ողջամիտ լրացուցիչ ծախսերը, որպեսզի Ապահովագրված անձը շարունակի նախօրոք ամրագրված ճանապարհորդությունը՝ համաձայն իր երթուղու, եթե Ապահովագրված անձը բաց է թողել թռիչքը ստորև նշված իրադարձությունների հետևանքով՝
- 6.2.2.1. Ավիաընկերությունը, որով Ապահովագրված անձը ամրագրել է իր ուղևորությունը, չի կարողանում Ապահովագրված անձին ժամանակին հասցնել միջանկյալ օդանավակայան՝ վատ եղանակային պայմանների (ներառյալ բնական աղետների), գործադուլների, արդյունաբերական գործողությունների կամ մեխանիկական խափանումների պատճառով: Ապահովագրված անձը պետք է փորձի ստանալ թռիչքի ուղացման և միջանկյալ թռիչքը բաց թողնելու ծախսերը ավիաընկերությունից: Եթե Ապահովագրված անձին չի հաջողվում ավիաընկերությունից ստանալ ամբողջական կամ մասնակի հատուցում, Ապահովագրողը Ապահովագրված անձին հատուցման դեպքում կարող է ավիաընկերության նկատմամբ կիրառել հետադարձ պահանջի իրավունք՝ միջանկյալ թռիչքի ծախսերը վերադարձնելու համար:
- 6.2.3. «Գույքի վնաս» - հատուցման է ենթակա Ապահովագրված անձի ճանփորդության ընթացքում վերջինիս մշտական բնակության բնակարանի կամ առանձնատան կամ մեքենային պատճառված ավելի քան 5,000 եվրոյի վնասի հետևանքով Ապահովագրված անձի վաղաժամ վերադարձի համար անհրաժեշտ ողջամիտ ծախսերը:
- 6.2.4. «Ընտանիքի անդամի մահ կամ հոսպիտալացում» - հատուցման է ենթակա Ապահովագրված անձի ճանփորդության ընթացքում վերջինիս ընտանիքի անդամի հոսպիտալացման կամ մահվան հետևանքով Ապահովագրված անձի վաղաժամ վերադարձի համար անհրաժեշտ ողջամիտ ծախսերը:
- Ընտանիքի անդամ են համարվում Ապահովագրված անձի կինը/ամուսինը, երեխաները, ծնողները, հարազատ քույրերը և եղբայրները:
- 6.3. Սույն Ծածկույթով ապահովագրության պայմանագրի գործողության ընթացքում համախառն ապահովագրական գումարը սահմանվում է 3,000 եվրոյի չափով՝ եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:
- 6.4. Ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում Ապահովագրողի կողմից հատուցման ենթակա ծախսերն են.
- 6.4.1. Չվերթի հետաձգման ռիսկով չվերթի 5 ժամ և ավելի հետաձգման պարագայում, ապահովագրված անձը ստանում է հատուցում 10 եվրոյի յուրաքանչյուր ժամի համար, բայց ոչ ավելի քան 12 ժամ:
- 6.4.2. Բաց թողնված միացում ռիսկով հատուցման են ենթակա Ապահովագրված անձի ժամանակավոր կացության և լրացուցիչ ավիատոմսի (էկոնոմ դասով) ողջամիտ ծախսերը՝ ճանփորդության շարունակման կամ մշտական բնակության երկիր վերադառնալու համար:
- 6.4.3. Գույքի վնաս և Ընտանիքի անդամի մահ կամ հոսպիտալացում ռիսկերով հատուցման են ենթակա Ապահովագրված անձի մշտական բնակության երկիր վերադառնալու համար անհրաժեշտ տրանսպորտային ծախսերը՝ ներառյալ էկոնոմ դասով ավիատոմսի, գնացքի կամ ջրային տրանսպորտի ծախսերը՝ Ապահովագրված անձի չօգտագործած տոմսերի դադարեցման կամ ժամկետների փոփոխման արդյունքում վերադարձված գումարների դրական տարբերության չափով: Եթե Ապահովագրված անձը նոր ավիատոմս գնելու փոխարեն փոխում է չօգտագործած ավիատոմսի ժամկետը, ապա հատուցման է ենթակա միայն ժամկետի փոփոխության համար առաջացած հավելյալ ծախսերը (rebooking costs):
- 6.5. Ապահովագրական պատահար չեն համարվում իրադարձությունները, որոնք կապված են հետևյալների հետ.
- 6.5.1. Չվերթի ուղացման ռիսկով՝ ուղացման առաջին 4 ժամերի համար,
- 6.5.2. Ուղացում կամ միացման բաց թողում, որն առաջանում է Ապահովագրված անձի կողմից անհրաժեշտ ճիշտ փաստաթղթեր չներկայացնելու արդյունքում,
- 6.5.3. Ուղացում կամ միացման բաց թողում, որն առաջանում է Ապահովագրված անձի կողմից մեկնման վայր հասնելու համար անհրաժեշտ ողջամիտ ժամանակ չհատկացնելուց՝ հաշվի առնելով նախօրոք իրեն հայտնի հանգամանքները,
- 6.5.4. Ուղացում կամ միացման բաց թողում, որն առաջանում է կառավարության կողմից որևէ ծառայության պաշտոնական դադարեցման կամ չեղյալ համարելու արդյունքում,
- 6.5.5. Եթե իրադարձությունը սույն Հավելվածի շրջանակներում չի դիտարկվում, որպես ապահովագրական պատահար,
- 6.5.6. Ապահովագրողը/Ապահովագրված անձը սահմանված ժամկետներում չի ներկայացրել հատուցման դիմումը կամ այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերը,

- 6.5.7. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը ներկայացրել է ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ կեղծ տեղեկատվություն, կեղծված փաստաթղթեր, նամակագրություններ,
- 6.5.8. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը Ապահովագրողին չի ապահովել սուբրոգացիայի իրավունքից օգտվելու համար անհրաժեշտ տեղեկատվությամբ և փաստաթղթերով,
- 6.5.9. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը դիտավորյալ հանգեցրել է վնասի չափի մեծացմանը, կամ չի իրականացրել ողջամիտ միջոցներ՝ վնասի չափի նվազեցման համար:
- 6.5.10. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը ժամանակին չի դիմել իրավասու մարմիններին՝ վերջիններիս կողմից համապատասխան փաստաթղթեր և տեղեկատվություն ստանալու համար:
- 6.6. Ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումը կայացնելու համար Ապահովադիրը (Ապահովագրված անձը) պարտավոր է Ապահովագրողին ներկայացնել հատուցման դիմումը և հետևյալ փաստաթղթերի բնօրինակները.
 - 6.6.1. Չվերթի հետաձգման դեպքում՝ տեղեկանք ավիաընկերությունից կամ վերջինիս լիազորված անձից՝ ուշացման պատճառների, հանգամանքների և ժամերի վերաբերյալ,
 - 6.6.2. Բաց թողնված միացման դեպքում՝ տեղեկանք ավիաընկերությունից կամ վերջինիս լիազորված անձից՝ ուշացման պատճառների, հանգամանքների և ժամերի վերաբերյալ, ինչպես նաև նոր ավիատոմսերի և ժամանակավոր կացության ծախսերը հավաստող փաստաթղթերը և ավիաընկերության կողմից փոխհատուցած ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն,
 - 6.6.3. Գույքի վնաս և Ընտանիքի անդամի մահ կամ հոսպիտալացում ռիսկերով Ապահովագրված անձի վաղաժամ վերադարձի դեպքում՝ գույքի վնասը կամ ընտանիքի անդամի հոսպիտալացումը/մահը հավաստող փաստաթղթեր՝ տրված իրավասու մարմինների կողմից, վաղաժամ վերադարձի տոմսերի բնօրինակները, որոնցում արտացոլված են նաև դրանց արժեքները, ինչպես նաև չօգտագործված տոմսերի չեղարկման կամ ժամկետների փոփոխությունների հետևանքով առաջացած հավելյալ տույժերը/ծախսերը հավաստող փաստաթղթերը:
- 6.7. Ապահովագրական հատուցման մերժման մասին որոշումը Ապահովադիրին հաղորդվում է գրավոր տեսքով և մերժման պատճառների հիմնավորմամբ:

7. **Բնակարանի կամ առանձնաբնակարանի ապահովագրություն**

- 7.1. Սույն Ծածկույթով ապահովագրության են ենթակա Ապահովագրված անձի ճամփորդության ընթացքում վերջինիս բնակարանը և/կամ առանձնատունը՝ ճամփորդության ժամկետի չափով:
- 7.2. Ապահովագրության օբյեկտ են համարվում Ապահովագրված անձի (Շահառուի) գույքային շահերը՝ կապված.
 - 7.2.1. Ապահովագրված գույքի վնասի, կորստի կամ ոչնչացման ռիսկի հետ,
 - 7.2.2. Ապահովադիրի (Շահառուի) անկանխատեսելի ծախսերի առաջացման ռիսկի հետ,
 - 7.2.3. Երրորդ անձանց կյանքին, առողջությանը և/կամ գույքին պատճառված վնասը հատուցելու պարտականության հետ (քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրություն):
- 7.3. Ծածկույթով ապահովագրվող ռիսկերը, օբյեկտները, առարկան, հատուցման կարգը և այլ հարաբերությունները կարգավորվում են «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ «Գույքի և քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրության կանոնների» (հաստատված «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ խորհրդի կողմից 08.08.2023թ.-ին, արձանագրություն թիվ 1) և «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ Տան ապահովագրության պրոդուկտի համաձայն:
- 7.4. Ծածկույթով սահմանվում է ենթասահմանաչափ՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար և Պայմանագրի ժամկետի համար համախառն 5,000 եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով:

8. **Քաղաքացիական պատասխանատվություն**

- 8.1. Ապահովագրության օբյեկտ հանդիսանում է Ապահովադիրի (Ապահովագրված անձի) այն գույքային շահերը, որոնք չեն հակառակ ճամփորդության երկրի օրենսդրությանը և կապված են Ապահովագրված անձի կողմից ֆիզիկական անձանց կյանքին, առողջությանը կամ գույքին, ինչպես նաև իրավաբանական անձանց գույքին պատճառված վնասի հատուցման հետ:
- 8.2. Ապահովագրական պատահար է հանդիսանում ապահովագրության պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի ունեցած իրադարձությունը, որը քաղաքացիական օրենսգրքի նորմերին համապատասխան հիմք է հանդիսանում

Երրորդ անձանց կողմից, իրենց պատճառված վնասի հատուցման համար, Ապահովագրված անձի դեմ պահանջի ներկայացմանը: Ապահովագրական պատահար է համարվում Ապահովագրողի ճամփորդության երկրի քաղաքացիական օրենսգրքի ուժով վնասը հատուցելու պարտավորության սահմանման փաստը, որը հասցվել է տուժած անձին (անձանց) ապահովագրության պայմանագրով սահմանված տարածքում Ապահովագրված անձի մեղավորությամբ՝ առանց դիտավորության ծագած պատահարների հետևանքով: Պատահարը համարվում է ապահովագրական, եթե վնասի պատճառման փաստը հաստատված է դատական մարմինների իրավական ուժի մեջ մտած որոշումների կամ Ապահովագրողի գրավոր համաձայնությամբ Ապահովագրի (Ապահովագրված անձի) տված համաձայնությունը, կապված Ապահովագրված անձանց կողմից երրորդ անձանց կյանքին և առողջությանը կամ գույքին հասցված վնասը հատուցելու գույքային պահանջների հետ:

- 8.3. Սույն ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներում վնասի ներքո հասկացվում են հետևյալները.
 - 8.3.1. երրորդ անձանց առողջությանը պատճառված վնասվածքները և մահը (անձնական վնասներ)
 - 8.3.2. երրորդ անձանց գույքի վնասումը և ոչնչացումը (գույքային վնասներ):
- 8.4. Ապահովագրությունը չի տարածվում պատասխանատվության վրա, որը կապված է.
 - 8.4.1. ավտոտրանսպորտային միջոցների տնօրինման հետ,
 - 8.4.2. պայմանագրում սահմանված տարածքներից դուրս ճամփորդությունների հետ,
 - 8.4.3. Ապահովագրված անձի մասնագիտական գործունեության հետ,
 - 8.4.4. Ապահովագրված անձի կողմից վարձով (վարձույթ, լիզինգ), գրավով կամ պատասխանատու պահպանման ընդունված իրերի վնասվելու, ոչնչացման կամ փչացման հատուցման պահանջի հետ (բացառությամբ հյուրանոցի համարում տեղադրված իրերի/գույքի),
 - 8.4.5. պայմանագրերի կամ ապահովագրված անձի հետ համաձայնեցված այլ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված հատուցման պահանջների, ինչպես նաև վճարումների հետ, որոնք կատարվում են որոշակի պարտավորությունների կատարման կամ պայմանագրերից բխող տույժերի փոխարեն,
 - 8.4.6. երաշխիքների կամ նմանատիպ պարտավորությունների կամ երաշխիքային պայմանագրերից բխող պահանջների հետ,
 - 8.4.7. ՀՀ գործող օրենսդրությամբ նախատեսված հատուցման չափերից ավել ներկայացված պահանջների հետ,
 - 8.4.8. հեղինակային իրավունքի, հայտնագործության իրավունքի, գյուտի կամ արտադրության օրինակների հետ կապված վնասների,
 - 8.4.9. հատուցման պահանջների կամ նմանատիպ իրավունքների հետ, ներառյալ՝ գրանցված ֆիրմային և ապրանքային նշանների, դրանց տարրերի և անվանման չթույլատրված օգտագործումը,
 - 8.4.10. բարոյական վնասների հատուցման պահանջների հետ,
 - 8.4.11. պատվի, արժանապատվության և գործարար համբավի պաշտպանության պահանջների հետ:
- 8.5. Ցանկացած դեպքում ապահովագրական պատասխանատվությունը չի տարածվում.
 - 8.5.1. Ապահովագրության պայմանագրում սահմանված տարածքից դուրս տեղի ունեցած վնասի հատուցման պահանջի վրա,
 - 8.5.2. Ապահովագրի/Ապահովագրված անձի կամ դիտավորությամբ վնաս հասցրած ցանկացած այլ անձի ներկայացրած պահանջի վրա: Դիտավորությամբ հասցված վնասի տակ հասկացվում է կատարած գործողությունը կամ անգործությունը, որը գիտակցաբար թույլատրվել է պատասխանատու անձին,
 - 8.5.3. Ապահովագրի/Ապահովագրված անձանց միմյանց հանդեպ ներկայացված այն պահանջների վրա, որոնց պատասխանատվություններն ապահովագրված են միևնույն պայմանագրով,
 - 8.5.4. ներկայացված ցանկացած պահանջի վրա, որը հասցվել է ռազմական գործողությունների, ազգային շարժումների, ապստամբությունների, մասսայական անկարգությունների, ահաբեկչական ակտերի հետևանքով և/կամ ժամանակ:
 - 8.5.5. ներկայացված այնպիսի պահանջների վրա, որոնք առաջացել են Ապահովագրի կողմից Ապահովագրողի հետ համաձայնեցրած ժամկետներում պատահարի այն հանգամանքների չվերացման հետ, որոնք զգալիորեն բարձրացնում են ռիսկի աստիճանը և որոնց վերացման համար, ընդունված նորմերին համապատասխան, Ապահովագրողի կողմից Ապահովագրի տրվել են ցուցումներ,
 - 8.5.6. այն պատահարների վրա, որոնք հետևանք են ռադիոակտիվ վարակման, ճառագայթման և միջուկային վառելիքի օգտագործման հետ կապված այլ գործողությունների,

- 8.5.7. այն պատահարների վրա, որոնք առաջացել են Ապահովադրի կողմից օրենքի, որոշումների, տեղեկագրային և արտադրական կանոնների, նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի խախտման հետևանքով:
- 8.6. Սույն Ծածկույթով ապահովագրության պայմանագրի գործողության ընթացքում յուրաքանչյուր դեպքի համար և համախառն ապահովագրական գումարը սահմանվում է 3,000 եվրոյի չափով՝ եթե այն բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:
- 8.7. Ծածկույթով կիրառվում է ոչ պայմանական չհատուցվող գումար՝ 200 եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով՝ գույքային վնասների համար: Անձնական վնասների համար չհատուցվող գումար չի կիրառվում:
- 8.8. Ծածկույթը տարածվում է բացառապես Ապահովագրության Պայմանագրի ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցած պատահարների վրա, որոնց վերաբերյալ պահանջները երրորդ անձանց կողմից Ապահովադրին/Ապահովագրված անձին են ներկայացվել պատահարից հետո 1 տարվա ընթացքում:
- 8.9. Ապահովադիրը/Ապահովագրված անձը ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու ժամանակ պարտավոր է.
- 8.9.1. ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցառումներ ապահովագրական պատահարի պատճառների, ընթացքի և հետևանքների բացահայտման համար,
- 8.9.2. անհապաղ, սակայն ամեն դեպքում ոչ ուշ քան 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ապահովագրողին և լիազոր մարմիններին կապի հնարավոր միջոցներով հայտնել պատահարի մասին,
- 8.9.3. Ապահովագրողին տեղեկացնել ապահովագրական պատահարի հետ կապված իրեն ներկայացված պահանջների մասին,
- 8.9.4. ձեռնարկել հնարավոր միջոցներ տուժած անձանց հասցված վնասները նվազեցնելու կամ կյանքը փրկելու համար,
- 8.9.5. խելամտության հասանելի սահմաններում ապահովել Ապահովագրողի մասնակցությունը վնասված գույքի ուսումնասիրման և վնասի գնահատման աշխատանքներին,
- 8.9.6. Ապահովագրական պատահարի հետևանքով ներկայացված պահանջների դեպքում Ապահովագրողին ցուցաբերել դատական և արտադատական աջակցություն,
- 8.9.7. Ապահովագրողին ներկայացնել ապահովագրական պատահարի պատճառների, ընթացքի և հետևանքների, վնասի բնույթի և չափերի վերաբերյալ իրեն հայտնի տեղեկատվությունը և փաստաթղթերը,
- 8.9.8. Ապահովագրողի, ինչպես նաև Ապահովադրի ապահովագրական պատահարի հետ կապված շահերի պաշտպանության նպատակով նշանակել փաստաբան կամ այլ լիազոր անձ՝ եթե Ապահովագրողն անհրաժեշտ կհամարի, ընդ որում այդպիսի շահերի պաշտպանության համար Ապահովագրողի կողմից նշված անձանց տալ լիազորագրեր կամ այլ անհրաժեշտ փաստաթղթեր: Ապահովագրողն իրավունք ունի, բայց պարտավոր չէ, դատարանում ներկայացնել Ապահովադրի շահերը կամ այլ կերպ իրականացնել դրանց պաշտպանությունը՝ կապված ապահովագրական պատահարի հետ: Եթե Ապահովագրողը հրաժարվում է ներկայացնել Ապահովադրի շահերը դատարանում, ապա նա պարտավոր է հատուցել այդպիսի գործընթացների համար Ապահովադրի իրականացրած փաստաբանական ծախսերը: Այդպիսի ծախսերը հատուցվում են ապահովագրության պայմանագրով սահմանված Ապահովագրողի պատասխանատվության սահմանաչափի շրջանակներում,
- 8.9.9. Առանց Ապահովագրողի համաձայնության չիրականացնել հատուցում, մասամբ կամ ամբողջությամբ չհամաձայնվել ներկայացված պահանջներին, ինչպես նաև չընդունել ներկայացված պահանջների կարգավորման հետ կապված որևէ ուղղակի կամ անուղղակի պարտավորություններ,
- 8.9.10. Այն դեպքում, եթե իրականացվող հատուցման ընդհատման կամ ծավալների կրճատման հնարավորություն կընձեռվի, ապա Ապահովադիրը պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել Ապահովագրողին և ձեռնարկել բոլոր հնարավոր միջոցները այդ հատուցումների ընդհատման կամ կրճատման համար:
- 8.10. Այն դեպքում, երբ ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ վեճերը բացակայում են և տուժող կողմը իրավասու է ապահովագրական պատահարի հետևանքով հասցված վնասների սահմաններում հատուցում ստանալու, ապա ներկայացված պահանջները բավարարում են և ապահովագրական հատուցումն իրականացվում է արտադատական եղանակով: Այս դեպքում վնասի չափը և ապահովագրական հատուցման գումարը որոշվում է Ապահովագրողի կողմից՝ հասցված վնասի և դրա հետևանքների վերաբերյալ իրավասու մարմինների (բժշկական հաստատություններ, բժշկական փորձագիտական մարմիններ, սոցիալական ապահովության մարմիններ և այլն) կողմից տրված փաստաթղթերի, ինչպես նաև կատարված ծախսերը հավաստող վճարային հաշիվների, տեղեկանքների և այլ փաստաթղթերի հիման վրա: Անհրաժեշտության դեպքում ապահովագրական հատուցման գումարի հաշվարկման

ժամանակ կարող է հրավիրվել նաև Ապահովադիրը: Անհրաժեշտության դեպքում վերոնշյալ փաստաթղթերի հիման վրա կազմվում է հատուցման վերաբերյալ համաձայնագիր, որը ստորագրվում է Ապահովագրողի, Ապահովադրի և տուժողի կողմից: Ապահովագրողն իրավասու է սույն Կանոններով սահմանված ապահովագրական պատահարների հետևանքով հասցված փաստացի վնասների որոշման համար հրավիրել անկախ փորձագետների:

- 8.11. Վերոնշյալ 8.9 կետում թվարկված իրադարձությունների վերաբերյալ վեճերի առկայության դեպքում, ապահովագրական հատուցումն իրականացվում է դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռի կամ որոշման (արբիտրաժային դատարան) հիման վրա:
- 8.12. Ապահովագրական հատուցման վճարման համար Ապահովադիրը պետք է Ապահովագրողին ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը.
- 8.12.1. փորձագիտական հանձնաժողովի կողմից կազմված ապահովագրական պատահարի արդյունքում երրորդ անձանց պատճառված վնասի պատճառների և հնարավոր հետևանքների մասին տեղեկատվություն պարունակող վթարային հավաստագիր,
- 8.12.2. Ապահովադրի ներկայացված հայցերը՝ կապված տեղի ունեցած իրադարձության հետ,
- 8.12.3. դատական որոշումը, որը պարունակում է տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարի հետևանքով հատուցման ենթակա գումարի չափը, որը ներառված է Ապահովագրողի պատասխանատվության ծավալի մեջ,
- 8.12.4. այլ առկա փաստաթղթեր, որոնք պարունակում են տվյալ ապահովագրական պատահարի մասին որոշում կայացնելու համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն:
- 8.13. Ապահովագրական հատուցման գումարի մեջ ներառվում են.
- 8.13.1. Ֆիզիկական անձի առողջությանը վնաս հասցնելու կամ մահվան դեպքում.
- ա) աշխատավարձը, որը տուժածը կորցրել է առողջության վատթարացման կամ այլ վնասի պատճառով աշխատունակության կորստի կամ դրա նվազման հետևանքով,
- բ) լրացուցիչ ծախսեր, որոնք անհրաժեշտ են առողջության վերականգնման համար (հատուկ սնունդ, առողջարանային բուժում, կողմնակի խնամք, պրոթեզավորում, տրանսպորտային ծախսեր, ծախսեր կապված վճարովի բժշկական ծառայության հետ և այլն),
- գ) եկամտի մի մասը, որից տուժածի մահվան դեպքում զրկվել են անաշխատունակ անձիք, որոնք գտնվել են նրա խնամակալության տակ կամ ունեցել են նրանից ապրուստի միջոցներ ստանալու իրավունք,
- դ) հուղարկավորության ծախսեր,
- ե) հանգամանքների նախնական բացահայտման և Ապահովադրի մեղավորության աստիճանի պարզման հետ կապված խելամիտ ծախսեր,
- զ) դատական մարմիններում ենթադրյալ ապահովագրական պատահարի հետ կապված գործի վարման ծախսերը,
- է) անհրաժեշտ և խելամիտ ծախսեր՝ կապված ապահովագրական պատահարի հետևանքով տուժած անձանց կյանքի կամ գույքի փրկման կամ ապահովագրական պատահարի հետևանքով պատճառված վնասի նվազեցման հետ:
- 8.13.2. Ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային վնասի հասցման դեպքում.
- ա) ուղղակի իրական վնասը, հասցված գույքի ամբողջական ոչնչացման կամ մասնակի վնասման հետևանքով, որը գույքի ամբողջական կորստի դեպքում որոշվում է նրա իրական արժեքի չափով՝ մաս հանելով մաշվածությունը, մասնակի վնասվածքի դեպքում՝ անհրաժեշտ ծախսերի ծավալով, որն անհրաժեշտ է բերելու այն վիճակին, որում գույքը գտնվել է մինչև ապահովագրական պատահար,
- բ) պատահարի հանգամանքների և ապահովադրի մեղավորության աստիճանի նախնական պարզաբանման նպատակով իրականացված խելամիտ ծախսերը, եթե տվյալ իրադարձությունը ճանաչվել է, որպես ապահովագրական պատահար,
- գ) դատական մարմիններում ենթադրյալ ապահովագրական պատահարի գործի ընթացքի հետ կապված ծախսերը, եթե տվյալ իրադարձությունը ճանաչվել է ապահովագրական պատահար,
- դ) ապահովագրական պատահարի հետևանքով տուժած անձանց կյանքի և գույքի փրկման կամ հասցված վնասների նվազեցման հետ կապված խելամիտ և անհրաժեշտ ծախսերը:
- 8.14. Ապահովագրական հատուցման մերժման մասին որոշումը Ապահովադրին հաղորդվում է գրավոր տեսքով և մերժման պատճառների հիմնավորմամբ:

9. Ծամփորդության չեղարկում և հեղաձգում, Ծամփորդության չեղարկում և հեղաձգում + վիզայի մերժում

- 9.1. Ապահովագրության օբյեկտ են հանդիսանում Ապահովագրի (Ապահովագրված անձի) գույքային շահերը՝ կապված նախապես պլանավորված ճամփորդությունը ապահովագրական պատահարի հետևանքով չեղարկելու կամ հետաձգելու պատճառով առաջացած հավելյալ ծախսերի իրականացման հետ:
- 9.2. Հավելյալ ծածկույթը ուժի մեջ է մտնում կնքումից 2 օր հետո, և գործում է, մինչև ճամփորդության ժամկետի սկիզբը:
- 9.3. Ապահովագրական պատահար է համարվում ծախսերի/վնասների առաջացումը, կապված ուղևորության չեղարկման, ուղևորության ամսաթվերի փոփոխման (ուղևորության մեկնարկի ամսաթվի հետաձգում ավելի ուշ ամսաթիվ) հետ, որոնք առաջացել են ստորև թվարկված իրադարձությունների հետևանքով, տեղի են ունեցել Պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում, բայց ոչ շուտ, քան Պայմանագրի կնքումից 3 օր հետո, խոչընդոտում են ճամփորդության իրագործելիությանը, և փաստաթղթավորված հաստատված են իրավասու մարմինների կողմից.
 - 9.3.1. Առողջության վատթարացման դեպքում – Ապահովագրված անձի կամ իր ընտանիքի անդերից որևէ մեկի (կին/ամուսին, երեխաներ, ծնողներ, հարազատ քույրեր կամ եղբայրներ, այսուհետ՝ մոտ բարեկամներ) ուղևորության գործողության ամսաթվի սկզբի պահին առողջության վատթարացման կամ դժբախտ պատահարի հետևանքով հրատապ հոսպիտալացումը կամ մահը: Ընդ որում, հիվանդի հոսպիտալացումը՝ շուրջօրյա բժշկական օգնության և խնամքի կազմակերպումը, պետք է տևի առնվազն երկու օր՝ տվյալ գործունեության համար հատուկ սարքավորումներով հագեցած բժշկական հաստատությունում:
 - 9.3.2. Գույքի վնասի դեպքում - Ապահովագրված անձին պատկանող անշարժ գույքի վնաս կամ ոչնչացում՝ հրդեհի, պայթյունի կամ ջրից վնասների հետևանքով:
 - 9.3.3. Դատական գործի դեպքում – Ապահովագրության Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո որոշված դատական ակտի հիման վրա Ապահովագրված անձի՝ դատական գործում որպես վկա, փորձագետ, մասնագետ կամ թարգմանիչ ներգրավվածության դեպքում:
 - 9.3.4. Զորակոչի դեպքում – Ապահովագրության պայմանագրի ուժի մեջ մտնելուց հետո Ապահովագրված անձի արտահերթ զորակոչման կամ զորահավաքներին մասնակցելու ծանուցման ստացում:
 - 9.3.5. Վիզայի մերժման դեպքում – Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու և/կամ անչափահաս զավակի՝ հյուպատոսական ծառայության կողմից վիզային մերժում, պայմանով, որ վիզայի դիմումի փաստաթղթերը կազմված են եղել պատշաճ, եղել են ամբողջական, և ներկայացված են եղել հյուպատոսական ծառայության կողմից սահմանված պատշաճ ժամկետներում, ընդ որում ապահովագրության պայմանագրի կնքումից հետո: Տվյալ ծածկույթը ուժի մեջ է մտնում կնքումից 2 օր հետո, և գործում է, մինչև ճամփորդության ժամկետի սկիզբը, բայց ոչ ավել քան 90 օր: Ծածկույթը գործում է միայն ՀՀ քաղաքացիների համար Շենգեն երկրների դեսպանատուն կամ հյուպատոսարան ՀՀ անձնագրով դիմելու պարագայում, հակառակ դեպքում տվյալ ծածկույթը համարվում է առչյինչ: Տվյալ ծածկույթը ներառված է ապահովագրության պայմանագրի մեջ, եթե դրա մասին հատուկ նշում է կատարված վկայագրում (արտացոլված է «CAV» կողը, «CA» կողի առկայության պարագայում պատահարները առաջացած ապահովագրված անձի վիզայի մերժման հետևանքով ենթակա չեն հատուցման):
 - 9.3.6. Կովիդ-19 դրական թեստի դեպքում - Ապահովագրված անձի կամ ճամփորդության ուղեկցի Կովիդ-19 ունենալը, եթե նախատեսված ճամփորդությունից առավելագույնը 72 ժամ առաջ հաճախորդի ՊՇՌ թեստը դրական է:
- 9.4. Եթե տուրիստական ճամփորդությունը նախատեսված է ճամփորդության չեղարկման կամ հետաձգման Ծածկույթ ունեցող ընտանիքի մեկից ավել անձի համար, ապա պայմանով, որ վերջիններս բնակվելու են համատեղ մեկ երկտեղանի համարում, 9.3.1 – 9.3.6 կետերով նշված իրադարձությունների հետևանքով ապահովագրված անձանցից մեկի մոտ տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարի դեպքում համատեղ ճամփորդող մյուս ապահովագրված անձը նույնպես կհամարվի ապահովագրական պատահարի տուժող:
- 9.5. Եթե տուրիստական ճամփորդությունը նախատեսված է ճամփորդության չեղարկման կամ հետաձգման Ծածկույթ ունեցող մեկ չափահաս անձի և մեկ անչափահաս երեխայի համար, ընդ որում Պայմանագիրը պետք է կնքված լինի և՛ չափահաս ուղեկցողի, և՛ անչափահաս երեխայի համար, ապա չափահաս Ապահովագրված անձի հետ 9.3.1 - 9.3.6 կետերով նշված իրադարձությունների հետևանքով տեղի ունեցած ապահովագրական պատահարի դեպքում անչափահաս երեխա ապահովագրված անձը նույնպես կհամարվի ապահովագրական պատահարի տուժող:
- 9.6. Եթե ապահովագրված անձը, վիզա ստանալու նպատակով, դիմումի փաստաթղթերը ներկայացրել է հյուպատոսական ծառայություն մինչև ապահովագրության պայմանագրի կնքումը, ապա 9.3.5 կետով սահմանված իրադարձությունը չի համարվում ապահովագրական պատահար և ապահովագրված անձի կրած ծախսերը հատուցման ենթակա չեն:
- 9.7. Վերոնշյալ պատահարները չեն համարվում ապահովագրական, եթե տեղի են ունեցել հետևյալների հետևանքով.

- 9.7.1. Ավտոմոբիլային, նարկոտիկ, տոքսիկ կամ այլ հոգեմետ միջոցների օգտագործում.
- Ապահովագրված անձի կողմից,
 - Ապահովագրված անձի կնոջ/ամուսնու կողմից
 - Ապահովագրված անձի մոտ բարեկամի կողմից
 - Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի կողմից, և/կամ վերջիններիս կողմից ճամփորդությունը՝ ավտոմոբիլային, նարկոտիկ, տոքսիկ կամ այլ հոգեմետ միջոցների ազդեցության տակ:
- Ավտոմոբիլային, նարկոտիկների, տոքսիկ կամ այլ հոգեմետ միջոցների ազդեցությունը հավաստվում է իրավասու մարմինների կողմից տրված համապատասխան արձանագրությունների/փորձաքննությունների փաստաթղթերում:
- 9.7.2. Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի:
- 9.7.3. Միջուկային պայթյունի, ռադիացիայի, ռադիոակտիվ կամ այլ տեսակի վարակի,
- 9.7.4. Տարերային աղետների և դրանց հետևանքների, համավարակների, կարանտինի, մետեոպայմանների (եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով),
- 9.7.5. Իշխանության կամ կառավարման ցանկացած մարմինների գործողությունների,
- 9.7.6. Ապահովագրական պատահար տեղի ունենալուն միտված Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի կողմից իրականացրած դիտավորության կամ դիտավոր անգործության,
- 9.7.7. Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի կողմից ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու հետ ուղիղ պատճառահետևանքային կապ ունեցող հակաօրինական գործունեության իրականացման,
- 9.7.8. Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի կողմից թռիչքային սարքերով թռչելու, դրանք ղեկավարելու հետևանքով, բացի այն դեպքերի, երբ ինքնաթիռը ղեկավարվում է պրոֆեսիոնալ օդաչուի կողմից և Ապահովագրված անձը հանդիսանում է այդ քաղաքացիական ինքնաթիռի ուղևոր, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.9. Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի ոչ շարժիչային թռչող սարքերով, շարժիչային պլաներներով և գերթթել սարքերով թռչելու հետ, ինչպես նաև պարաշյուտով թռիչքների և օդապարիկով թռիչքի հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.10. Պատերազմական գործողությունների և դրանք հետևանքների, քաղաքացիական հուզումների և խռովությունների, գործադուլների, մասսայական անկարգությունների, հեղաշրջումների, ահաբեկչական գործողությունների և դրանց հետևանքների, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.11. Ապահովագրված անձի կողմից ցանկացած զինված ուժերում և խմբավորումներում ծառայության, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.12. Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի կողմից ցանկացած սպորտով զբաղվելու, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.13. Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի կողմից բարձր ռիսկի հետ կապված գործունեության / աշխատանքի հետ (այդ թվում որպես հանքափոր, շինարար, էլեկտրամոնտաժող, և այլն), եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.14. Հյուպատոսական ծառայության կողմից մուտքի վիզայի կրկնակի մերժման՝ եթե նախորդ մերժման և/կամ նախկինում տրված վիզայի չեղարկման ամսաթվից չի անցել առնվազն 6 ամիս, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,

- 9.7.15. Հղիության (այդ թվում՝ պաթոլոգիկ) կամ հղիության հետ կապված առողջության ցանկացած վատթարացում, անկախ դրա ժամկետներից, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.16. Ատամնաբուժական ծառայությունների մատուցման հետ կապված առողջության ցանկացած վատթարացման հետ, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.17. Սխալ ձևակերպված անձնագրի (կամ անձը հաստատող այլ փաստաթղթի), ճամփորդական փաստաթղթերի, տուրիստական վաուչերի կամ Ապահովագրված անձի այլ փաստաթղթերի, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.7.18. Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի կողմից նպատակակետի պետության և/կամ նախկինում այցելած այլ պետությունների մուտքի կանոնների խախտման, որը կարող էր պատճառ հանդիսանալ հյուպատոսական ծառայության կողմից մուտքի մերժման համար,
- 9.7.19. Ապահովագրված անձի, վերջինիս կնոջ/ամուսնու, մոտ բարեկամների, Ապահովագրված անձի հետ համատեղ ճամփորդություն իրականացնող և միևնույն Ապահովագրի հետ պայմանագիր կնքած այլ ֆիզիկական անձի կողմից անցյալում այցելած պետության/պետությունների օրենսդրության (վարչական, քաղաքացիական, քրեական, և այլն) խախտման, որը իր հերթին կարող էր պատճառ հանդիսանալ հյուպատոսական ծառայության կողմից մուտքի մերժման համար,
- 9.7.20. Ապահովագրության Պայմանագրի ժամկետից դուրս տեղի ունեցած պատահարների:
- 9.8. Ապահովագրողը չի կրում պատասխանատվություն հյուպատոսական ծառայությունների, տրանսպորտային ընկերությունների, տուրիստական գործակալությունների/ընկերությունների, Ապահովագրված անձի կամ այլ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց կողմից ճամփորդության կազմակերպման և իրականացման հետ կապված սխալների համար, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով,
- 9.9. 9.3.1 - 9.3.6 կետերով նշված իրադարձությունների հետևանքով ճամփորդության չեղարկման կապակցությամբ Ապահովագրողը հատուցում է հետևյալ ծախսերը.
- 9.9.1. Ուղևորի և Ընտանիքի անդամների Ավիատոմսերի, հյուրանոցի և տրանսֆերի ամրագրման իրական արժեքը, ոչ ավել, քան Ապահովագրության Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրական գումարը:
- 9.9.2. Իրական արժեք է համարվում վերջիններիս չեղարկման կամ հետաձգման արդյունքում Ուղևորի և վերջինիս Ընտանիքի անդամների կրած տույժերը՝ հաստատված իրավասու մարմնի կողմից տրամադրվող տեղեկանքով (Ավիատոմսի դեպքում՝ Ավիաընկերությունից կամ Տուր Օպերատորից, Հյուրանոցի դեպքում՝ տվյալ Հյուրանոցից կամ Տուր Օպերատորից):
- 9.9.3. Հյուրանոցի և տրանսֆերի ամրագրման իրական արժեք է համարվում վերջիններիս չեղարկման կամ հետաձգման արդյունքում Ուղևորի և վերջինիս անդամների կրած տույժերը՝ հաստատված իրավասու մարմնի կողմից տրամադրվող տեղեկանքով (Իրավասու մարմիններ են համարվում Տուրիստական ընկերությունները, Ավիաընկերությունները, Հյուրանոցները, ամրագրումներով զբաղվող այլ ընկերություններ):
- 9.10. Եթե Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական ծածկույթն ու ծառայություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն տրամադրվում է որևէ այլ ապահովագրական պայմանագրով կամ ազգային ապահովագրության ծրագրով կամ այլ աղբյուրի միջոցով, Ուղևորը իրավունք ունի ներկայացնել միայն այն ծախսերը, որոնք հատուցման ենթակա չեն նման այլ պայմանագրերով կամ աղբյուրներով:
- 9.11. Ապահովագրական ընկերությունը կարող է ցանկացած ժամանակ իր սեփական միջոցների հաշվին և առանց Պայմանագիրը խախտելու կատարել քայլեր՝ ապահովագրական պատահարի առաջանալու հիմքում ընկած կորստի կամ իրադարձության գծով Ուղևորի անունից որևէ երրորդ անձից փոխհատուցում կամ երաշխիքներ ստանալու համար:
- 9.12. Սույն Պայմանագրով չեն հատուցվում՝
- 9.12.1. ծախսեր, որոնց ապահովագրումը առավել յուրահատուկ է կամ հատուցվում է որևէ այլ ապահովագրական պայմանագրով կամ ապահովագրության պետական ծրագրերով,
- 9.12.2. այնպիսի դեպքերի կապակցությամբ ներկայացված հայտեր, որոնք տեղի են ունեցել Ճանապարհորդությունից հետո,
- 9.12.3. Այնպիսի Ուղևորների կամ Ընտանիքի անդամների կողմից ներկայացված հայտերը, որոնք չունեն Ապահովագրության Պայմանագիր,

- 9.12.4. ցանկացած ճանապարհորդություն, որը պատվիրվել կամ իրականացվել է հակառակ բժշկական ցուցման,
- 9.12.5. Ցանկացած ճանապարհորդություն, որը միտումնավոր ձեռնարկվել է բուժօգնություն կամ հատուցում ստանալու նպատակով,
- 9.12.6. Ցանկացած պատահար, որի դեպքում Ուղևորը Կովիդ-19 դրական պատասխան է ստացել նաև Չվերթի օրվանից 7-ից մինչև 60 օր առաջ,
- 9.12.7. ցանկացած ճանապարհորդություն, որն ամրագրվել է Ուղևորի կամ նրա Ընտանիքի անդամի համար՝ Կովիդ-19 ախտորոշումից հետո,
- 9.12.8. որևէ հակաօրինական գործունեություն կամ հակաօրինական գործունեության փորձի իրականացում,
- 9.12.9. Պատահարից ավելի քան 90 (իննսուն) օր հետո ներկայացրած հայտերը,
- 9.12.10. ցանկացած հայտ, որն առաջացել է, երբ Ուղևորը ճանապարհորդել է մի երկիր, որը Արտաքին Գործերի նախարարությունը հայտարարել է, որպես ոչ ապահով ճանապարհորդության երկիր,
- 9.12.11. Հայտեր, երբ տուր.օպերատորը, գործակալը կամ այլ տրանսպորտային միջոցներ տրամադրող ընկերությունը դադարեցնում է գործունեությունը:
- 9.13. Պատահարի տեղի ունենալու դեպքում, որը կարող է բերել սույն վկայագրով նախատեսված հայտ ներկայացնելուն, Ապահովադիրը, Ուղևորը կամ իր ներկայացուցիչը պետք է զանգահարեն «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ (+374 10 700 800).
- 9.14. Այն դեպքում, երբ հայտ ներկայացնողը ցանկանում է էլեկտրոնային նամակի միջոցով կապ հաստատել հեռախոսային խոսակցության միջոցով հայտ ներկայացնելուց հետո, ապա նա կարող է կապ հաստատել օգտագործելով հետևյալ էլեկտրոնային հասցեն (info@efes.am):
- 9.15. Ուղևորը պետք է առաջին հերթին ստուգի իր պայմանագրի ձևակերպումը և համապատասխան բաժինները, պայմանները, դրույթները և բացառությունները, համոզվելու համար, որ այն ինչի համար պատրաստվում է հայտ ներկայացնել, հատուցվելու է: Ցանկացած հայտի բավարարման համար անհրաժեշտ կլինի ներկայացնել.
- բնօրինակ հաշիվ-ապրանքագրերը,
 - Ավիատոմսի ձեռքբերման վճարման անդորրագրի բնօրինակը,
 - Ավիատոմսերը,
 - Անձը հաստատող փաստաթղթերը,
 - Ընտանիքի անդամների ընտանեկան կապը հավաստող փաստաթղթերը,
 - Տեղեկանք իրավասու մարմնից՝ Ավիատոմսի ձեռքբերման, դրա ծախսի և ուղևորների կողմից չվերթի բացթողման վերաբերյալ,
 - Ուղևորի պլանավորած կայացած Չվերթի բոլոր Ուղևորների ցանկը,
 - Ապահովագրողի պահանջով՝ այլ փաստաթղթեր:
- 9.16. Պայմանագրի դադարեցման պարագայում, ճամփորդության չեղարկում և հետաձգում ծածկույթի համար վճարված ապահովագրավճարը համարվում է Ապահովագրողի կողմից ամբողջությամբ վաստակված և ենթակա չէ վերադարձման:
- 9.17. Ծածկույթով սահմանվում է ենթասահմանաչափ՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար և Պայմանագրի ժամկետի համար համախառն 3,000 եվրոյին համարժեք << դրամի չափով՝ ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամի համար, եթե վերջիններս նույնպես ունեցել են սույն ծածկույթը: